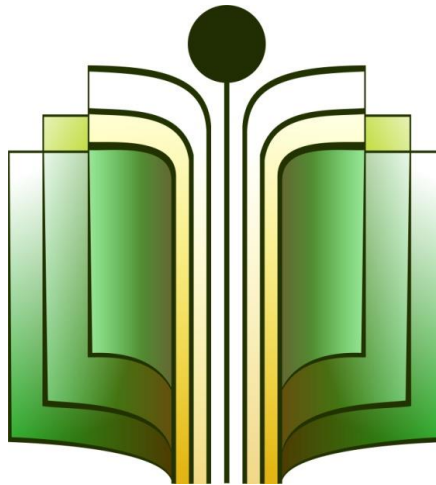

PATVIRTINTA
Pasvalio Mariaus Katiliškio
viešosios bibliotekos direktoriaus
2016 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. V-35

*Pasvalio Mariaus Katiliškio
viešosios bibliotekos*

2015 m. veiklos ataskaita

T U R I N Y S

BENDROJI DALIS	3
I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS	4
Bibliotekų skaičius	4
Nestacionarinis aptarnavimas	5
Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimo organizavimas	6
II. FONDO BŪKLĖ IR ORGANIZAVIMAS	6
Dokumentų gautis	8
Dokumentų nurašymas	10
Fondo apsaugos klausimai	10
Užsienio kalbų skaityklos fondas	10
Mainų fondas	11
Atsarginis fondas	11
III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS	11
Rajono gyventojų skaičius	11
Registruotų vartotojų skaičius	12
Vartotojų sudėtis	12
Apsilankymų skaičius ir lankomumas	13
Išduotis	13
Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius	15
Prieiga ir sąlygos	15
TBA	16
Renginiai	16
Mokamos paslaugos	22
Bibliotekos įvaizdžio formavimas	23
IV. DARBAS SU VAIKAIS	24
Vartotojų vaikų aptarnavimas	24
Renginiai vaikams	25
V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA	31
LIBIS PĮ diegimas	31
Informacinis fondas	32
Informacinis vartotojų aptarnavimas	32
Kraštotyros veikla	41
VI. METODINĖ VEIKLA	48
VII. DALYVAVIMAS PROJEKTUOSE IR PROGRAMOSE	50
VIII. PERSONALAS	55
IX. MATERIALINĖ BAZĖ	56
X. FINANSAVIMAS	57
XI. IŠVADOS	58

BENDROJI DALIS

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka 2015 metais siekdama strateginių tikslų – tapti moderniu ir patraukliu bendruomenės informacijos, mokymo, kultūros ir laisvalaikio centru, formavo teigiamą bibliotekos ir bibliotekininkų įvaizdį ir skatino vartotojų pasitikėjimą bei pasirinkimą naudotis bibliotekos teikiamomis paslaugomis:

- Ataskaitiniais metais biblioteka aktyviai dalyvavo įvairiuose bibliotekų vystymo projektuose bei programose ir kūrė naujų modernių paslaugų sistemą bei stiprino vartotojų motyvaciją naudotis bibliotekos paslaugomis ir šiuolaikinėmis IT.
- Siekė racionaliai panaudoti žmogiškuosius ir materialinius išteklius teikiant rajono gyventojams inovatyvias, kokybiškas ir prieinamas paslaugas.
- Rūpinosi universalaus profilio dokumentų fondo formavimu tradicinėse ir skaitmeninėse laikmenose ir išlaikė jau sukaupto fondo tęstinumą.
- Skatino knygnešystę ir savanorystę rajono bibliotekose bei išlaikė mobiliąją biblioteką, kurios pagalba buvo aptarnaujami atokesnių kaimų gyventojai.
- Toliau tęsė virtualios Pasvalio krašto kultūros paveldo informacijos sistemos – Pasvalio krašto E. bibliotekos kūrimą ir vykdė skaitmeninio turinio sklaidą bei skaitmeninio portale www.pasvalia.lt publikavo naujus dokumentus.
- Bendradarbiavo su Europeana, kaupė retų, senų leidinių, išėivijos spaudinių fondus tradicinėse ir skaitmeninėse laikmenose: sukaupė visos atkurtosios nepriklausomybės laikotarpiu išleistos kraštiečių knygos ir vykdyta su Pasvalio kraštu susijusių dokumentų paieška Lietuvos archyvuose, rankraštynuose.
- 2015 metais biblioteka toliau vystė kultūrinę-educacinę veiklą: literatūros renginiais, dokumentų ir meno parodomis, įvairiomis akcijomis paminėjo Etnografinių regionų, Mykolo Kleopo Oginskio metus, literatūros klasiko, Mariaus Katiliškio 35-osios mirties metines, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 25-ąsias metines, kitas valstybines šventes, žymių krašto žmonių jubiliejus. Gražiais renginiais minėjo: Joniškėlio miesto bibliotekos 75-metį, Vaškų V. Zaborskaitės vardo bibliotekos 75-metį ir Norgėlių kaimo bibliotekos 65-metį.
- Ataskaitiniais metais įgyvendino projektus, susijusius su skaitymo skatinimu ir edukacija: „Mariaus Katiliškio atminimo kambario ekspozicijos Pasvalio viešojoje bibliotekoje atnaujinimas“, „Pasvalios e.gidas“, „Literatūros dienos ir naktys 2015: ne tik rašytojai...“, „Kino dienos Pasvalio krašte 2015: jaunieji kūrėjai“, „Europos dienos šventė „Kartu mes

jėga“; pradėjo įgyvendinti projektą „Modernių jaunimo erdvių „Mono arba Stereo“ tinklo kūrimas“. Biblioteka kaip partneris dalyvavo Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekos projekte „Vasara su knyga kitaip“.

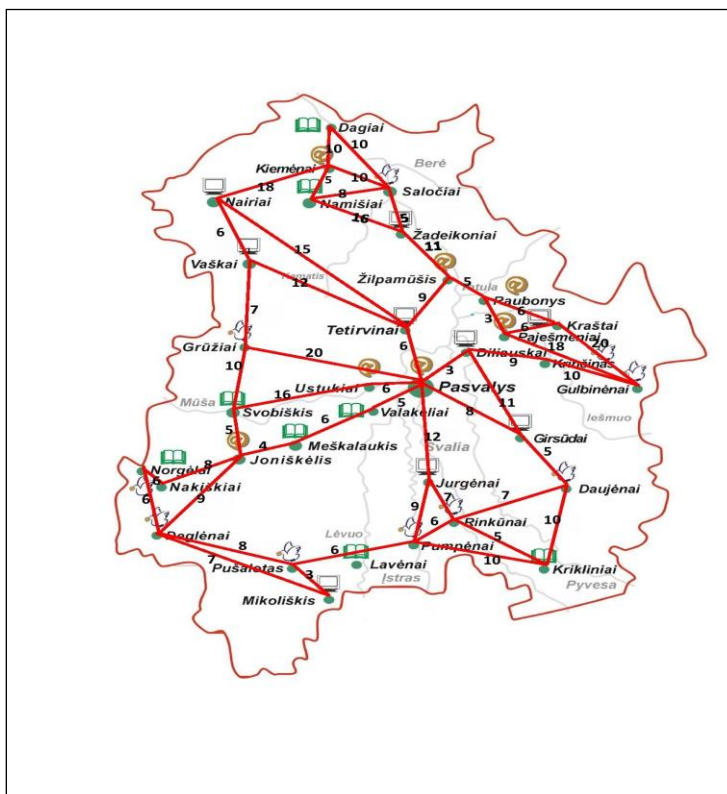
- Biblioteka ir toliau sėkmingai tobulino vaikų, moksleivių ir jaunimo laisvalaikio užimtumo veiklą, skaitymo skatinimo, žinių įgijimo ir informacinių gebėjimų ugdymo srityse ir ieškojo naujų darbo formų, siekdama įtraukti į bibliotekos vartotojų gretas kuo daugiau moksleivių ir ikimokyklinio amžiaus vaikų: kūrė naujas, koregavo esančias edukacines programas, skirtas bendruomenės skaitmeninės kompetencijos ugdymui, ypatingą dėmesį skyrė vaikų ir jaunimo edukacijai.
- Jaunimo erdvėje „Mono arba Stereo“, mobilioje kūrybinėje laboratorijoje, aprūpintoje šiuolaikine IRT įranga ir kitomis priemonėmis bei sukurtame interaktyvaus jaunimo bendravimo tinkle (tarp 7 rajono bibliotekų), suteikiančiame unikalią nuotolinio bendravimo tarpusavyje galimybę – organizavo įvairius renginius, interaktyvias sąsaukas, mokymus.
- Plėtojo partnerystės ryšius su Lietuvos ir užsienio šalių viešosiomis bibliotekomis, bendravo su Vilniaus pasvaliečių bendrija, užsienyje gyvenančiais lietuviais.
- Aktyviai bendradarbiavo su seniūnijomis, vietos bendruomenėmis, kultūros, švietimo įstaigomis, gerino bibliotekų materialinę bazę: į naujas suremontuotas patalpas perkeltos Pajiešmenių, Ustukių, Valakėlių, Kiemėnų kaimo bibliotekos. Rinkūnų, Pušaloto kaimo ir Joniškėlio miesto bibliotekose buvo atliktas dalinis remontas. Viešojoje bibliotekoje suremontuotos skaityklos patalpos ir įkurta jaunimo erdvė „Mono arba Stereo“, atliktas Mariaus Katiliškio atminimo kambario remontas.
- Talkino leidžiant žurnalą „Šiaurietiški atsivėrimai“ ir koordinavo viešosios bibliotekos padalinių veiklą bei teikė metodinę pagalbą kitų žinybų bibliotekininkams.

I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

Bibliotekų skaičius

2015 m. bibliotekų tinklo struktūra nekito. Pasvalio rajone veikė 33 bibliotekos: Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka, Joniškėlio miesto, 31 kaimo biblioteka. 9 kaimo bibliotekos yra mokyklų patalpose, 8 kaimo bibliotekos įsikūrusios tose pačiose patalpose su daugiafunkciais centrais ir aptarnauja mikrorajono ir mokyklų bendruomenes. Kaimo bibliotekos išsidėsčiusios viena nuo kitos vidutiniškai 8,5 km. atstumu.

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos struktūrą sudaro administracija, krašto kultūros dokumentavimo centras su rankraščiu, dokumentų komplektavimo, informacijos ir mokymo, skaitytojų aptarnavimo, vaikų literatūros bei ūkio-technikos skyriai ir mobili biblioteka.

Rajono bibliotekų išsidėstymo schema ir atstumai kilometrais

Nestacionarinis aptarnavimas

Mobilios bibliotekos aptarnaujamas mikrorajonas – 21 kaimas, kuriame gyvena 2685 gyventojai. Mobilios bibliotekos fondas – 2789 fiz. vnt. įvairių dokumentų, fonoteka ir žaisloteka. Per 2015 m. mobilios bibliotekos fondas papildytas 117 egz. naujų knygų, o nurašyta – 130 egz. dokumentų. Čia prenumeruojami 4 pavadinimų periodiniai leidiniai.

2015 metais mobili biblioteka aptarnavo skaitytojus kiekvieną mėnesį nuo 1 iki 15 dienos (2 savaites). Bibliobusas važiavo po kaimus ir skaitytojus aptarnavo 62 dienas. Paskutinį metų ketvirtį dėl bibliobuso remonto ir darbuotojų ligos, mobili biblioteka nevažiavo. Nebuvo pilnai išnaudotos bibliobuso galimybės dirbti efektyviai, nors mobili biblioteka teikė ir knygnešystės paslaugas (pristatė skaitytojams knygas į namus). Per 2015 metus sutelkti 187 vartotojai, apsilankymų – 1256, jiems išduota 2204 fiz. vnt. dokumentų. Bendras apyvartos rodiklis 0,8.

Kitų nestacionarių bibliotekų rajone nėra.

Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimo organizavimas

Daugiausia neįgalių žmonių gyvena mobilios bibliotekos aptarnaujamoje teritorijoje, kur veikia Lavėnų socialinės globos namai. Su regėjimo negalia viešosios bibliotekos paslaugomis naudojosi 11 skaitytojų, kurie per metus apsilankė 69 kartus. Jiems buvo išduota 218 egz. garsinių knygų. Bibliotekos skaitykloje yra įrengta kompiuterizuota darbo vieta su pritaikyta programa regėjimo negalią turintiems žmonėms, tačiau šia paslauga niekas nesinaudoja, nes Aklių ir silpnaregių sąjungos Pasvalio filialas turi kelias kompiuterizuotas darbo vietas su jiems pritaikytomis programomis. Pasvalio filiale – 65 nariai. Biblioteka, palaikydama ryšius su silpnaregių sąjunga, kvietė jos narius į bibliotekoje organizuojamus renginius, kuriuose jie noriai dalyvavo. 2015 metais organizavo susitikimą su poetu Tomu Taškausku, literatės Konstancijos Vinkelienės kūrybos ir naujai išleistos knygos pristatymą „Klausaus gyvenimo“, knygos apie Vaidotą Spudą „Aš mėlyna jauna pušis“ sutiktuves bei kt.

Jau daugelį metų biblioteka bendradarbiauja su įstaigomis, užsiimančiomis negalią turinčių žmonių ugdymu. Organizuojami bendri renginiai. Jau tradicija tapo kasmet, gegužės mėnesį rengti Gerumo dieną kartu su Pasvalio specialiąja mokykla ir kitomis įstaigomis, dirbančiomis su neįgaliaisiais, socialinės atskirties žmonėmis, specialių poreikių vaikais ir našlaičiais. Tęsiant vaikų kūrybos parodų ciklą „Pristatome save“ surengtos auklėtinių parodos bibliotekoje: užimtumo centro „Viltis“ lankytojų Dariaus Kalinausko piešinių „Virš debesų“ ir Tomo Šaulio „Tomo akimis“ parodos, specialiosios mokyklos mokinių sukurtų mandalų paroda „Spalvų ramybė“. Šių įstaigų auklėtiniai aktyviai dalyvavo bibliotekoje edukacinėse pamokose: „Skraidančios būtybės“, „Stebuklinga dėžutė“, kalėdinėse Sniego senių dirbtuvėlių užsiėmimuose.

Savanoriai knygnešiai talkino bibliotekai aptarnaujant senyvo amžiaus, neįgalius skaitytojus namuose. Praėjusiais metais rajono bibliotekos turėjo 216 knygnešių, kurie lankė 486 skaitytojus. Jiems išduota 10703 knygų, žurnalų, laikraščių, garsinių įrašų. Knygnešių ir jų aptarnaujamų vartotojų bei literatūros išduotiems rodikliai auga: 2014 m. knygnešių - 177, aptarnauta vartotojų – 267, išduotis - 9149, lyginant su 2015 metais knygnešių skaičius padidėjo 39, išduotis – 1554, aptarnauta vartotojų – 219. Išaugus bibliotekos paslaugų įvairovei, ieškant įvairesnių vartotojų aptarnavimo formų, keitėsi ir nestacionarinis vartotojų aptarnavimas. Vienai bibliotekai vidutiniškai teko 6,5 knygnešio, vienas knygnešys vidutiniškai aptarnavo 2,25 skaitytojo, vidutiniškai jiems išdavė po 22 dokumentus.

II. FONDO BŪKLĖ IR ORGANIZAVIMAS

Rajono bibliotekose yra sukauptas 259497 fiz. vnt. dokumentų fondas. Lyginant su 2014 m., fondas sumažėjo 2977 fiz. vnt. dokumentų.

	Iš viso rajone	Viešojoje bibliotekoje	Kaimo bibliotekose	Joniškėlio miesto biblioteka
Gauta egz.	7522	2462	4475	585
Nurašyta egz.	10499	3814	5784	901
Fondo dydis 2015-01-01	259497	84582	159346	15569

Bibliotekos fondo judėjimas

	Fondo dydis		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra (be periodikos)		Periodiniai leidiniai	
	Fiz. vnt.	Pavad. sk.	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
Viešojoje bibliotekoje	84582	47111	36422	43,1	34513	40,8	13647	16,1
Joniškėlio m. bibliotekoje	15569	14850	9107	58,5	5755	37,0	707	4,5
Kaimo bibliotekose	159346	19261	107337	67,4	45080	28,3	6929	4,3
Iš viso sistemoje	259497	51980	152866	58,9	85348	32,9	21283	8,2

Fondo sudėtis fiz. vnt. ir proc.

Fondo sudėtis, lyginant su 2014 metais, keitėsi nežymiai: 0,37% sumažėjo knygų ir tęstinių leidinių, 0,29% padidėjo periodinių leidinių.

Aprūpinimas dokumentais:

Vienam **gyventojui** teko dokumentų:

rajone – 9,8

viešojoje bibliotekoje – 11,9

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 7,3

kaimo bibliotekose – 9,3

Vienam **vartotojui** teko dokumentų:

rajone – 35,0

viešojoje bibliotekoje – 38,2

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 23,0

kaimo bibliotekose – 35,2

Vienam vartotojui teko garsinių ir regimųjų dokumentų:

rajone – 0,28

viešojoje bibliotekoje – 0,72

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 0,16

kaimo bibliotekose – 0,08

Vienam vartotojui teko elektroninių dokumentų:

rajone – 0,03

viešojoje bibliotekoje – 0,07

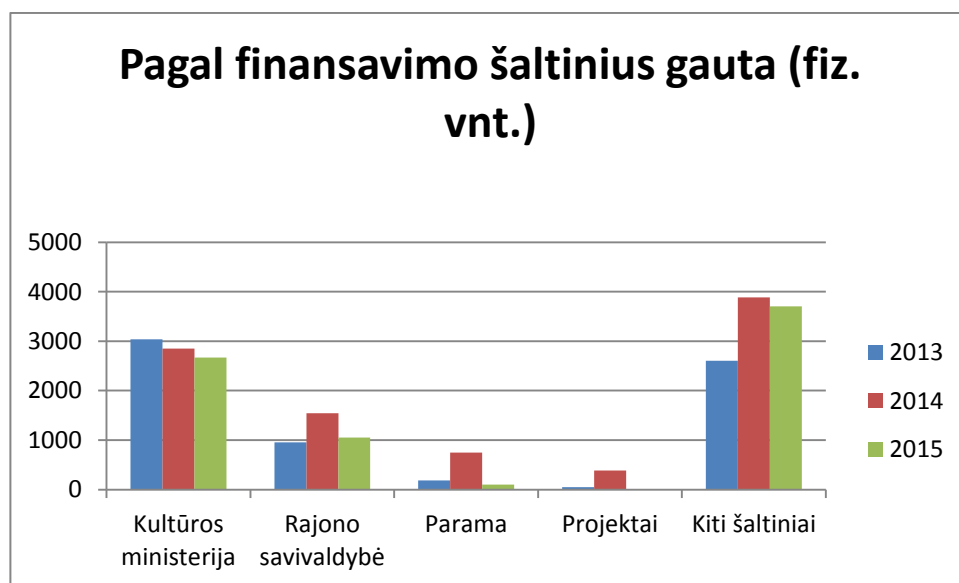
Joniškėlio miesto bibliotekoje – 0,01

kaimo bibliotekose – 0,01

Dokumentų gautis

2015 metais bibliotekos fondų komplektavimui Lietuvos Respublikos kultūros ministerija skyrė 17825,00 eurus. Už juos buvo nupirkta 2668 (2014 m. – 2854) fiz. vnt. naujų knygų. Savivaldybė skyrė 6950,00 eurų periodikos prenumeratai.

Iš viso per 2015 metus iš įvairių šaltinių (valstybės, savivaldybės lėšos, fizinių ir juridinių asmenų parama, projektai ir kt.) gauta 7522 fiz. vnt. (1583 naujų pavadinimų) įvairių dokumentų už 36,1 tūkst. eurų. Inventorinamų dokumentų įsigyta 5313 fiz. vnt. už 27,0 tūkst. eurų.

Jau daugelį metų besikartojantis lėšų stygius fondų komplektavimui didele dalimi nulemia tai, kad fondai nuvertėja ne tik kiekybine, bet, kas ir yra svarbiausia, kokybine prasme. Ypač savo kokybinę vertę ir skaitytojų poreikių atitikimą praranda kaimo bibliotekų fondai. Bibliotekai, nebeišgalinčiai nupirkti naujų, vartotojų poreikius atitinkančių leidinių, kyla grėsmė prarasti pagrindinę savo funkciją: išsaugoti rašytinį paveldą ir skatinti skaitymą, sudaryti sąlygas visuomenės savišvietai ir savikūrai.

Pasvalio rajono savivaldybė jau keletą metų skiria labai mažai lėšų periodinių leidinių prenumeratai. Lėšų stygių periodinių leidinių prenumeratai teko nors dalinai kompensuoti iš

darbuotojų ir skaitytojų praviestų 2 proc. pajamų mokesčio. Nuo tragiškos padėties gelbsti Spaudos, radijo ir televizijos fondas, užprenumeruodamas bibliotekai 49 pavadinimų periodinių leidinius.

Pagal dokumentų rūšis įsigyta fiz. vnt.

	Gauta iš viso		Grožinės literatūros		Šakinės literatūros (be periodikos)		Periodinių leidinių	
	Fiz. vnt.	Pavad. sk.	Fiz. vnt.	Pavad. sk.	Fiz. vnt.	Pavad. sk.	Fiz. vnt.	Pavad. sk. / iš jų naujų
Viešojoje bibliotekoje	2462	1437	843	685	896	746	723	83 / 6
Joniškėlio m. bibliotekoje	585	392	305	263	146	128	134	17 / 1
Kaimo bibliotekose	4475	784	2959	620	564	164	952	13 / 0
Iš viso VB sistemoje	7522	1583	4107	783	1606	794	1809	83 / 6

Vidutiniškai 1 kaimo biblioteka gavo 144 fiz. vnt. dokumentų. Kaimo bibliotekų darbuotojai savo skaitytojams knygas vežė iš Viešosios bibliotekos.

Vienam **gyventojui** tenka naujai gautų dokumentų (fiz. vnt.):

rajone – 0,3

viešojoje bibliotekoje – 0,3

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 0,3

kaimo bibliotekose – 0,3

Vienam **vartotojui** tenka naujai gautų dokumentų (fiz. vnt.)

rajone – 1,0

viešojoje bibliotekoje – 1,1

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 0,9

kaimo bibliotekose – 1,0

Naujai gautų dokumentų proc. SVB dokumentų fonde – 2,9

Viešojoje bibliotekoje – 2,9

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 3,8

kaimo bibliotekose – 2,8

Dokumentai fondams pildyti ir naujinti buvo perkami vadovaujantis Viešosios bibliotekos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklėmis.

Vienam **gyventojui** dokumentams įsigyti teko lėšų:

Iš viso rajone – 1,37 Eur.

Iš jų:

Kultūros ministerijos lėšos – 0,68 Eur;

Savivaldybės skirtos lėšos – 0,29 Eur;

Kiti šaltiniai – 0,40 Eur;

Vidutinė pirktų naujų inventorinamo dokumento kaina – 6,68 Eur

Dokumentų nurašymas

Per ataskaitinius metus nurašyta 10499 fiz. vnt. dokumentų 1121 pavad.) Iš jų: 9221 fiz. vnt. inventorinamų dokumentų ir 1278 fiz. vnt. (12,2 proc. visų nurašytų dokumentų) periodinių leidinių, pasibaigus saugojimo laikui. Daugiausiai nurašyta – 8500 fiz. vnt. (81,0 proc.) – susidėvėjusių. Kitos knygų nurašymo priežastys: periodiniai leidiniai, pasibaigus saugojimo laikui – 1278 fiz. vnt. (12,2 proc.), trūksta fondų patikrinimo metu – 211 fiz. vnt. (2,0 proc.), vartotojų prarasti dokumentai – 134 fiz. vnt. (1,2 proc.), perduota į Mainų fondą – 374 fiz. vnt. (3,6 proc.), dėl kitų priežasčių – 2 fiz. vnt. (0,0 proc.) .

Nurašyta:

Viešojoje bibliotekoje – 3814 fiz. vnt. 1439 pavad.

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 901 fiz. vnt. 726 pavad.

kaimo bibliotekose – 5784 fiz. vnt. 183 pavad.

Nurašyta 2977 fiz. vnt. dokumentų daugiau, negu gauta.

Fondo apsaugos klausimai

Ataskaitiniais metais fondai patikrinti Kriklinių, Pumpėnų, Diliauskų, Namišių, Žadeikonių, Rinkūnų kaimo bibliotekose, Užsienio kalbų skaitykloje, Informacijos ir mokymo skyriuje. Iš viso nustatytas 211 fiz. vnt. knygų trūkumas (nuo 4 iki 82 fiz. vnt.).

Dėl knygų fondo laikymo sąlygų problemų beveik nebėra. Per 2015 m. renovuotos 7 kaimo bibliotekos. Visiškai nešildomų patalpų nėra, dalinai šildomos – dvi.

Biblioteka yra įsigijusi terminį dokumentų įrišimo aparatą, kuriuo įrišamos suplyšusios knygos.

Užsienio kalbų skaityklos fondas

Užsienio kalbų skaityklos fonde yra 3171 fiz. vnt. dokumentų. Fondą sudaro dvi dalys: bibliotekos dokumentai užsienio kalbomis ir Lietuvos–Prancūzijos asociacijos Pasvalio skyriui priklausantys dokumentai. Bibliotekos dokumentų užsienio kalbomis fonde yra 2296 fiz. vnt, 2187 pavadinimų dokumentų. Lietuvos–Prancūzijos asociacijos Pasvalio skyriui priklausančių dokumentų fondas

nesikeičia, jame yra 875 fiz. vnt. 742 pavadinimų dokumentų. 2015 m. gauti 65 (2014 m. –17) fiz. vnt. naujų dokumentų.

Dokumentų pasiskirstymas pagal turinį nesikeičia jau eilę metų: 47 proc. fondo sudaro grožinė literatūra, 53 proc. – šakinė literatūra.

Fondo kalbinė sudėtis:

- lietuvių kalba – 210 fiz. vnt.;
- anglų kalba – 1153 fiz. vnt.;
- prancūzų kalba – 1458 fiz. vnt.
- kitos kalbos – 350 fiz. vnt.

Kaip matyti, didesnę fondo dalį sudaro literatūra prancūzų kalba. Dokumentai anglų kalba sudaro 36 proc. viso fondo.

Mainų fondas

Mainų fonde yra 736 fiz. vnt. dokumentų. 56,4 % fondo sudaro grožinė literatūra. 2015 m. fondas pildytas 374 fiz. vnt., 374 fiz. vnt. – perduota kaimo bibliotekoms.

Atsarginis fondas

Atsarginiame fonde yra 652 fiz. vnt. dokumentų. Per metus fonde pasikeitimų nebuvo: atsarginis fondas nei papildytas, nei išduota iš jo.

III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

Rajono gyventojų skaičius

Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2015 m. Pasvalio rajone gyveno 26213 gyventojų. Pasvalio mieste – 7077, Joniškėlio mieste – 1107 (bibliotekos aptarnaujamas mikrorajonas – 2120), kaimo vietovėse – 18029 gyventojai. Kaimo bibliotekų darbuotojai pateikia seniūnų pasirašytas pažymas su seniūnijose gyvenančių žmonių skaičiais, kurie nežymiai skiriasi nuo Statistikos departamento, todėl bibliotekinio gyventojų aptarnavimo rodikliai skaičiuojami vadovaujantis seniūnijų pateiktais duomenimis.

Vidutinis gyventojų skaičius rajone, tenkantis vienai bibliotekai 794, kaime – 598.

Rajono gyventojų sutelkimo į vartotojus procentas

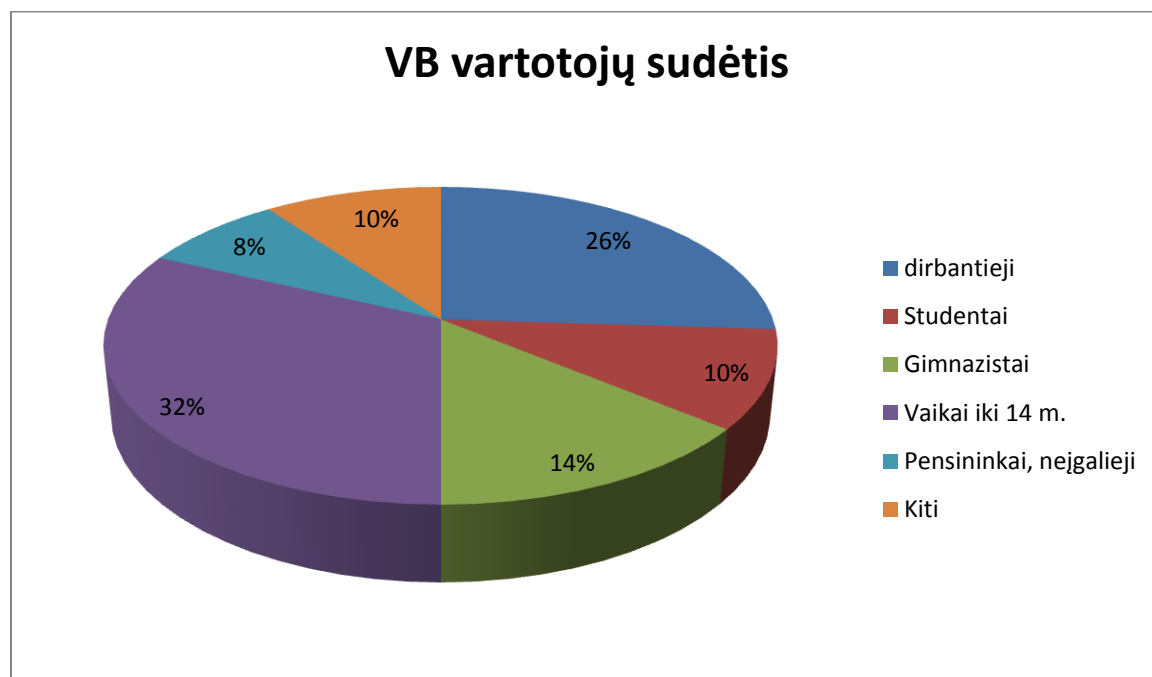
	2014	2015
Rajone	28,0	28,2
Pasvalio mieste	29,7	31,3
Joniškėlio m. bibliotekoje	29,1	31,9
Kaimo bibliotekose	27,1	26,5

Lyginant su 2014 m. gyventojų sutelkimo į bibliotekas procentas šiek tiek padidėjo, nes vartotojų skaičiaus mažėjimas netolygus gyventojų skaičiaus mažėjimui. Didžiausias gyventojų sutelkimo į bibliotekas procentas yra Norgėlių (46 %), Grūžių (44%), Daujėnų (43,9%), Gulbinėnų (40%) kaimo bibliotekose. Mažiausias – Namišių (13%), Žilpamūšio (14%), Valakėlių (18%) kaimo bibliotekose. Visos trys kaimo bibliotekos dirba 0,25 etato arba 10 valandų per savaitę.

Registruotų vartotojų skaičius

	Registruoti vartotojai			Perregistruoti			Naujai užregistruoti		
	2014	2015	Skirtumas	2014	2015	Skirtumas	2014	2015	Skirtumas
VB	2143	2217	+74	1896	1949	+53	247	268	+21
Joniškėlio m. bibliotekoje	636	676	+40	577	607	+30	59	69	+10
Kaimo bibliotekose	4702	4528	-174	4327	4106	-221	375	422	+47
Rajono SVB	7481	7421	-60	6800	6662	-138	681	759	+78

Lyginant su 2014 m. registruotų vartotojų skaičius sumažėjo tik 60 arba 0,8 proc. Vartotojų skaičius mažėjo nežymiai (lyginant su 2013 metais, kada sumažėjimas buvo virš 300 vartotojų, t.y. 4,5 proc.). Stabilumo priežastys: bibliotekos dirbo be didelių trukdžių, mažėjimą daugiausia lėmė gyventojų skaičius, mobilios bibliotekos neefektyvus darbas (remontas, darbuotojų liga), tačiau daugiau vartotojų pritraukė viešojoje bibliotekoje įkurta Jaunimo erdvė, edukaciniai renginiai ir efektyvus knygnešių darbas.

Apsilankymų skaičius ir lankomumas

	Rajone	Viešojoje bibliotekoje	Joniškėlio miesto bibliotekoje	Kaimo bibliotekose	Vidutinis lankomumas
2015 metai	206953	62934	15557	128462	27,8
2014 metai	211887	62377	17379	132131	28,3
2013 metai	228518	63343	19522	145653	29,2
Skirtumas	-4934	+557	-1822	-3669	-0,5

Vidutinis lankomumas: 27,8 (2014 m. – 28,3; 2013 m. – 29,1)

Viešojoje bibliotekoje – 28,4 (2014 m. – 29,1; 2013 m. – 28,4)

Miesto bibliotekoje – 23,0 (2014 m. – 27,3; 2013 m. – 29,7)

Kaimo bibliotekose – 28,4 (2014 m. – 28,1; 2013 m. – 29,2)

Išduotis

	Rajone	Viešojoje bibliotekoje	Joniškėlio miesto bibliotekoje	Kaimo bibliotekose
2015 metai	282676	141274	22045	119357
2014 metai	292716	143842	23810	125064
2013 metai	300671	143147	27173	130351
Skirtumas	-10040	-2568	-1765	-5707

Išduota dokumentų į namus (fiz. vnt.):

	Rajone	Viešojoje bibliotekoje	Joniškėlio miesto bibliotekoje	Kaimo bibliotekose
2015 metai	141013	39727	16273	85013
2014 metai	148126	39429	17382	91315
2013 metai	154386	40108	19076	95202
Skirtumas	-7113	+298	-1109	-6302

Išduota dokumentų vietoje (bibliotekoje) (fiz.vnt):

	Rajone	Viešojoje bibliotekoje	Joniškėlio miesto bibliotekoje	Kaimo bibliotekose
2015 metai	141663	101547	5772	34344
2014 metai	144590	104413	6428	33749
2013 metai	146285	103039	8097	35149
Skirtumas	-2927	-2866	-656	+595

Į namus išduota 49,9 proc. (2014 m. – 50,6 proc., 2013 m. – 51,3 proc.) nuo bendros išduoties, vietoje – 50,1 proc. (2014 m. – 49,4 proc., 2013 m. 48,7 proc.)

Viešojoje bibliotekoje į namus išduota 28,1 proc. (2014 m. – 27,4 proc., 2013 m. – 28,0), vietoje – 71,8 proc. (2014 m. – 72,6 proc., 2013 m. – 72,0).

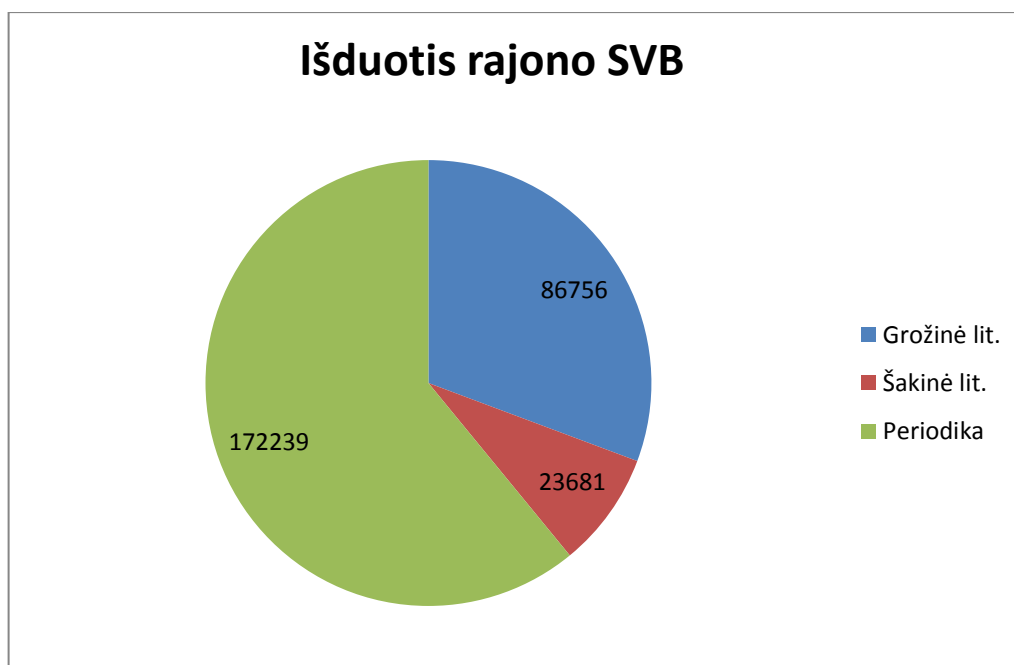
Joniškėlio miesto bibliotekoje į namus išduota 73,8 proc. (2014 m. – 73,0 proc., 2013 m. – 70,2 proc.), vietoje – 26,2 proc. (2014 m. – 27,0 proc., 2013 m. – 29,8 proc.).

Kaimo bibliotekose į namus išduota – 71,2 proc. (2014 m. – 73,0 proc., 2013 m. – 73,0), vietoje – 28,8 proc. (2014 m. – 27,0 proc., 2013 m. – 27,0).

**Grožinės, šakinės literatūros ir periodinių leidinių išduotis
(vnt. ir proc. nuo bendros išduoties)**

	Grožinė	Proc.	Šakinė *	Proc.	Periodika	Proc.
VB	30879	21,8	15913	11,3	94482	66,9
Joniškėlio m. b-koje	9910	45,0	2282	10,4	9853	44,7
Kaimo bibliotekose	45967	38,5	5486	4,6	67904	56,9
Rajono SVB	86756	30,7	23681	8,4	172239	60,9

**Šakinės literatūros išduoties rodikliai be periodinių leidinių*

Fondo naudojimas

Bendras fondo apyvartos rodiklis – 1,09

Viešojoje bibliotekoje – 1,67

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 1,42

kaimo bibliotekose – 0,75

Vidutinis skaitomumas

bendras rajone – 38,1 (2014 m. – 39,1; 2013 – 38,4)

viešojoje bibliotekoje – 63,7 (2014 m. – 67,1; 2013 – 64,2)

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 32,6 (2014 m. – 37,4; 2013 – 41,3)

kaimo bibliotekose – 26,4 (2014 m. – 26,6; 2013 – 26,3)

Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius

iš viso rajone – 415 (2014 m. – 411, 2013 m. – 409)

viešojoje bibliotekoje – 84 (2014 m. – 82, 2013 m. – 67)

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 22 (2014 m. – 22, 2013 m. – 22)

kaimo bibliotekose – 309 (2014 m. – 307, 2013 m. – 320)

Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius rajono bibliotekose

Visos rajono bibliotekos, įskaitant ir mobiliąją, kompiuterizuotos. 2015 m. bibliotekose buvo 218 kompiuterių.

	Vartotojams		Darbuotojams	
	2014	2015	2014	2015
Viešojoje bibliotekoje	26	24	30	34
Joniškėlio miesto bibliotekoje	9	10	2	2
Kaimo bibliotekose	137	116	32	32
Rajone	171	150	64	68

Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius

Prieiga ir sąlygos

Per praėjusius metus viešojo ir Joniškėlio miesto bibliotekos skaitytojus aptarnavo pirmadieniais – penktadieniais nuo 10 iki 18 val., šeštadieniais nuo 9 iki 16 val. Paskutinis mėnesio penktadienis – švaros diena. Iš viso vartotojai buvo aptarnaujami 281 darbo dieną per metus arba 47 val. per savaitę.

Darbo valandų skaičius savaitėje, kai vartotojams visos paslaugos prieinamos kaimo bibliotekose, buvo skirtingas, priklauso nuo etato dydžio.

40 val. per savaitę dirbo 5 kaimo bibliotekos, (2014 – 5, 2013 – 5)

30 val. per savaitę – 11 kaimo bibliotekų, (2014 m. – 9, 2013 – 11)

20 val. per savaitę – 11 kaimo bibliotekų, (2014 m. – 13, 2013 – 11)

10 val. per savaitę – 4 kaimo bibliotekos, (2014 m. – 4 kaimo bibliotekos, 2013 – 4)

TBA

Ataskaitiniais metais rajono bibliotekų vartotojai TBA paslaugomis nesinaudojo. Kadangi paslaugos yra mokamos: visas dokumento siuntimo išlaidas turi susimokėti skaitytojas, taip pat ir papildomus kai kurių bibliotekų mokestinius reikalavimus. Paslauga yra brangi ir bibliotekos skaitytojai jomis nesinaudojo.

Renginiai

	Iš viso		Kompleksi niai		Žodiniai		Vaizdiniai		Lankytojų skaičius	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
VB	156	188	50	58	54	84	52	46	15770	17010
Joniškėlio miesto bibliotekoje	50	66	11	9	14	29	25	28	1597	1699
Kaimo bibliotekose	618	648	133	139	189	197	296	312	18812	19102
Rajone	824	902	194	206	257	310	373	386	36179	37811

Iš viso renginiuose dalyvavo 37811 lankytojų, t.y. 18,3 proc. visų apsilankusiųjų bibliotekose (2014 m. – 17,1 proc., 2013 m. – 16,7 proc.).

Renginiais buvo paminėti Etnografinių regionų metai. Minėjome literatūros klasiko, Mariaus Katiliškio 35-ąsias mirties metines, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 25-ąsias metines, kitas valstybines šventes, žymių krašto žmonių jubiliejus. Paminėjome Joniškėlio miesto bibliotekos 75-metį, Vaškų V. Zaborskaitės vardo bibliotekos 75-metį ir Norgėlių kaimo bibliotekos 65-metį. Dalyvavome Nacionalinės bibliotekų savaitės renginiuose, vyko diskusijos, susitikimai, filmų peržiūros, mokymai, rengtos meno bei dokumentų parodos.

Renginiai, skirti Etnografinių regionų metams.

Skuodo savivaldybės viešoji biblioteka įgyvendindama projektą-renginių ciklą „**Kultūrų spiečius**“, skirtą Etnografinių regionų metams, kurio pagrindinis tikslas supažindinti kitus Lietuvos Etninius regionus su Skuodo krašto kalbos, kultūros, tradicijų savitumu ir išskirtinumu, svečiavosi Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje. Skuodiškių žemaičių delegacija, kurią sudarė Skuodo rajono literatai, tradicinių žemaitiškų skaitymų laureatai bei prizinininkai, konkurso „Tramtatulis“ dalyviai bei kiti savo etninio identiteto puoselėtojai ir propaguotojai pristatė meninę-

kultūrinę programą. Žemaitiškais savos kūrybos posmais dalijosi Leonas Rimeikis, Adelė Mosteikienė, Donatas Žvaginis, Pranis Žvinklys (Augenijus Zabitis), Dalia Zabitienė, Romalda Bridikienė bei Skuodo P. Žadeikio gimnazijos mokinys Auksius Račkus. Pasirodymą pagyvino armonika grojęs muzikantas iš Lenkimų Benediktas Šiumbrys ir autentiškas žemaitiškas liaudies dainas atlikusi konkurso „Tramtatulis“ rajono turo dalyvė, Skuodo rajono kultūros centro Mosėdžio skyriaus folkloro ansamblio dainininkė, Mosėdžio gimnazijos mokinė Armantė Kontrimaitė. Žemaitišką tautosaką ir šiuolaikinę kūrybą skaitė tradicinių žemaitiškų skaitymų rajono ir regiono turų laureatai bei prizininkai Donata Grabytė iš Ylakių gimnazijos (mokytoja Diana Kristutienė); Domantas Mažrimas iš Skuodo Bartuvos progimnazijos (mokytoja Danutė Vitkuvienė), Renata Ereminaitė ir Agnė Jakučinskaitė iš Mosėdžio gimnazijos (mokytojos Biruta Lukošienė ir Dalia Noreikienė).

Vilniaus universiteto docentas Rimvydas Laužikas bibliotekos lankytojams pristatė knygą **„Istorinė Lietuvos virtuvė. Maistas ir gėrimai Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje“**. Tai viena mėgiamiausių jo istorinių tyrimų sričių – apie nacionalinę Lietuvos virtuvę. Bibliotekos lankytojai galėjo pasiklausyti gyvo ir įtraukiančio docento pasakojimo.

Naktiniai skaitymai prie Pyvesos.

Rugpjūčio 1-osios vakarą visi poezijos mylėtojai rinkosi Pyvesos slėnyje į tradicinius jau 7-uosius „Naktinius skaitymus prie Pyvesos“, skirtus Etnografinių regionų metams „Mana krašts pats gražias – mana tarme pat skambiaus“. Renginys prasidėjo pasakojimu apie duonos, lino ir alaus kelią, kuo ir gali didžiuotis mūsų Pasvalio krašto regionas. Sveikinimo žodį susirinkusiems tarė „Atžalyno“ bendruomenės pirmininkas Vladas Linkevičius, apylinkės seniūnijos seniūnas Stanislovas Triaba, Seimo narys Antanas Matulas, Pasvalio rajono meras Gintautas Gegužinskas, garbės pilietė gydytoja Genovaitė Jasaitienė, šventės šeimininkas Povilas Latvėnas. „Nėra svajonės – nėra gyvenimo...“ Šiais žodžiais prisistatė bardų grupės „Vitražai“ vadovas Algirdas Svidinskas. Nepabodo klausytis dainų ir gitarų skambesio. Šventėje dalyvavo ir eiles skaitė Klaipėdos krašto poetai, Joniškio, Pakruojo, Biržų, Pasvalio, Kupiškio, Panevėžio miesto ir rajono poetai. Jau sutemus, liepsnelėmis nušvito Pyvesos tiltas. Iš tamsos išnirusios vaidilutės, plevendamos baltais apdarais žiūrovams dovanojo puikų reginį... Visi vaišinosi kvapnia žuviene, žolelių arbata. Kantriausieji poezijos mylėtojai skaitė eiles iki pat tradicinių maudynių 3 val. ryto.

Naktiniai skaitymai prie Pyvesos

Renginys Tetirvinuose „Kalba, kuri mus augino“

Lapkričio 20 dieną, Tetirvinų vyko renginys „Kalba, kuri mus augino“, skirtas etnografiniams metams. Į renginį atėjo mamytės, močiutės, tėveliai. Pakviestos ir tautiniais drabužiais pasipuošusios V. Vasiliauskienė ir D. Balčiūnienė. Moterys sekė pasakas be galo, mokė liaudiškų žaidimų. Su vaikais kartu žaidė ir tėveliai. Renginys pradėtas daina „Tai gražiai“. Mokyklos pirmokai ir antrokai išmoko daug gražių žodžių apie kalbą. Pamėgdžiojo, minė mįsles vieni kitiems. Renginys pabaigtas šoku „Šiaudų batai“. Renginio aptarimas vyko prie žolelių arbatos.

Akimirkos iš renginio „Kalba, kuri mus augino“

Renginys „Žolinės kitaip!“

Joniškėlio miesto bendruomenė kartu su biblioteka surengė smagią šventę „Žolinės kitaip!“. Bibliotekoje parengta paroda „Žolinės tradicijos ir papročiai“. Šventė prasidėjo Joniškėlio Švč. Trejybės bažnyčioje Žolinės atlaisdais. Pavakare visus kvietė rinktis į miesto sodą, kur vyko Etnografinių regionų metams skirtas koncertas. Susirinkusiems grojo, šoko ir dainavo Raubonių folkloro ansamblis „Tatula“ bei Pakruojo rajono Stačiūnų folkloro kolektyvas „Volungė“. Gerą ūpą palaikė jaunas pasakorius, konkurso „Tramtatulis 2015“ laureatas Mikas Mažeika. Visiems mažiesiems neišdildomą įspūdį paliko su šeima atvykusi Pepė Ilgakojinė. Vaikai smagiai žaidė, atliko užduotis ir linksmas atrakcijas.

Kasmet, rugsėjo mėnesį, miestas švenčia gimtadienį. 2015 metais Pasvalys šventė 518-ąjį. Prie šventinių renginių prisidėjo ir biblioteka.

Mariaus Katiliškio skaitymai ir Miesto šventės renginiai bibliotekoje.

1. Pasvalio miesto šventės renginiai tradiciškai prasideda Mariaus Katiliškio skaitymais. Ataskaitiniais metais jie prasidėjo literatūros–muzikos kompozicija „Man užteko ilgesio...“, kurią parengė ir atliko aktorė Dalia Jankauskaitė, Kastytis Mikiška (birbynė) ir Andrius Kulikauskas (klavišiniai, vokalas). Aktorė skaitė Mariaus Katiliškio kūrinių ištraukas, H. Nagio, L. Sutemos eiles.

Literatūros-muzikos kompozicija „Man užteko ilgesio“

2. Rugsėjo 18 d. Pasvalio krašto literatų klubo "Užuovėja" nariai ir visi mėgstantys eiles susirinko į literatės, ilgus metus Diliauskų bibliotekoje dirbusios Konstancijos Atkočiūnaitės-Vinkelienės knygos „Klausaus gyvenimo“ sutiktuves. Knygos autorė jau daug metų rašo eiles, aktyviai dalyvauja literatų veikloje, tačiau ši jos eilių knyga - pirmoji. Šia proga literatę atėjo pasveikinti Pasvalio meras Gintautas Gegužinskas, jos kūrybą prsitatė "Užuovėjos" klubo vadovė mokytoja Regina Grubinskienė, koncertavo Pasvalio vaikų muzikos mokyklos auklėtiniai: Adomas ir Danielius Bernotai (saksofonas; mokytojas Jonas Kepalas), Gabrielė Kavaliauskaitė (fortepijonas; mokytoja Lolita Trepekūnienė).

K. Vinkelienės knygos „Klausaus gyvenimo“ sutiktuves

3. Rugsėjo 19 d., kai miesto centre sušurmuliavo šventinė mugė, prie bibliotekos Vytauto Didžiojo aikštėje atsirado Knygų mugė-maininykas. Čia pasvaliečiai ir miesto svečiai mainėsi, prekavo ir dovanojo knygas. Į knygų mugę iš Šiaulių buvo atvykusi rašytoja Angel (Anželika Bubelytė) atvežusi savo romaną "Juodojo mėnulio vaikai" - nepaprastą vienos šeimos istoriją. Senų knygų į mugę atnešė Pasvalio "Lėvens" pagrindinės mokyklos krašto mylėtojų būrelis "Gimtinė" nariai, savanoriai iš Saločių, vietos gyventojai. Veikė laisvas mikrofonas, kur kiekvienas galėjo paskaityti savo kūrybos ar mėgiamų kūrinių ištrauką.

Geriausių 2014 metų Pasvalio rajono ir miesto skaitytojų apdovanojimai.

Jau tradicija tapo kasmet, balandį, per Nacionalinę bibliotekų savaitę apdovanoti geriausius rajono skaitytojus. Geriausiais išrinkti buvo:

Vaikų amžiaus grupėje - Samanta Stulgytė iš Pušaloto ir Kamilė bei Rugilė Mackevičiūtė iš Pasvalio.

Suaugusių amžiaus grupėje - Zita Saulienė iš Saločių ir Audronė Petkienė iš Pasvalio;

Geriausieji skaitytojai buvo renkami atsižvelgiant į jų skaitinių kokybę ir gausą, dalyvavimą bibliotekos renginiuose ir pagalbą juos organizuojant.

Apdovanojimuose taip pat buvo pagerbti labiausiai pasižymėję bibliotekų rėmėjai. Už paramą Vaškų Vandos Zaborskaitės bibliotekai padėkota Vaškų seniūnijos seniūnui Kęstučiui Jasėnui, už paramą Jurgėnų bibliotekai - Jurgėnų bendruomenės tarybai ir jos pirmininkui Arvydui Žeimui, už paramą Pušaloto bibliotekai - pušalotiečiams Jovitai ir Vydmantui Juknevičiams.

Įteikdama prizus ir Padėkos raštus skaitytojams ir rėmėjams bibliotekos direktorė Danguolė Abazoriuvienė apgailestavo, kad pastaraisiais metais labai sumažėjo miesto bibliotekoje skaitančio jaunimo. Dėl šios priežasties nebuvo jaunimo amžiaus grupėje apdovanotųjų. Direktorė sakė, kad susigrąžinti skaitantį jaunimą tampa viena svarbiausių užduočių. Šią užduotį bibliotekininkai jau bando spręsti ieškodami lėšų įrengti jaunimo erdvę bibliotekoje.

Apdovanojimų dalyvių laukė literatūrinis siurprizas - Vilniaus Nacionalinio dramos teatro aktorės ir režisierės Birutės Mar parengti skaitymai „Žmogus tik meilėje gali laimingai gyventi“ pagal klasiko Igno Šeinius romaną „Kuprelis“. Pagrindinį veikėją Kuprelį vaidino aktorius Aleksas Kazanavičius, jo nelaimingą meilę Gundę - Birutė Mar, o skaitymams muzikinius kūrinius parengė ir atliko fleita grojanti vilnietė gimnazistė Marija Račkauskaitė.

Geriausių skaitytojų apdovanojimas

Skaitymai „Žmogus tik meilėje gali laimingai gyventi“

Andrius Tapinas pristatė knygą "Maro dieną"

Žurnalistas Andrius Tapinas kovo 20 d. Pasvalio bibliotekoje lankėsi kaip rašytojas. Pasvaliečiams jis pristatė jau antrą savo knygą - "Vilko valandos" tęsinį "Maro dieną".

Andrius Tapinas supažindino pasvaliečius su mažai girdėtu fantastiniu stimpanko žanru, kuriam priskiriami jo romanai. Andrius Tapinas sakė, kad norėjo savo knygas parašyti kupinas veiksmo ir įtampos, kad jas būtų malonu skaityti jaunimui, išvargintam rimtos, mokyklose privalomos skaityti lietuvių literatūros. Rodos autoriui pavyko pasiekti jaunimą - susitikime dauguma žiūrovų buvo Pasvalio gimnazistai, o ir pats susitikimas surengtas paprašius Pasvalio mokinių parlamento atstovų. Tačiau ir vyresni Pasvalio skaitytojai neliko abejingi Andriaus Tapino kūrybai - jie irgi stojo į eilutę prie autografų.

Gyvenimas audroje su Pauliumi Kovu

Audra jūroje nebaisi, jei drauge yra Paulius Kovas, populiarios kelionių knygos "Gyvenimas audroje: kaip išlikti sausam" autorius! Tuo įsitikino pasvaliečiai kovo 12 d. atėję į bibliotekoje surengtą knygos pristatymą, kuriame dalyvavo ir pats Paulius Kovas. Paulius Kovas apiplaukė pusę pasaulio kaip jachtos "Amberlife" kapitonas, toje kelionėje lankė pasaulio lietuvius ir užtruko ne vieną mėnesį. Susitikime pasakojo ne tik apie gyvenimišką patirtį ir stiprybę, kurią įgijo keliaudamas per nenusipėjamą vandenynų stichiją, bet ir plačiau apibendrino savo patirtį, patardamas žmonėms, kaip išlikti lyderio pozicijoje sunkiose situacijose, kaip įkvėpti savo komandą ir sutelkti ją bendram tikslui.

Džiugu buvo sužinoti, kad kartu su Pauliumi Kovu "Amberlife" jachta pasaulio lietuvius lankė ir pasvalietis verslininkas Giedrius Simonaitis. Jis taip pat atėjo į susitikimą bibliotekoje. Ne vienas klausytojas po renginio pirko Pauliaus Kovo knygą. Neliko tos knygos ir bibliotekos lentynoje - ji iškeliavo pas skaitytojus.

Vaidoto Spudo gyvenimo pėdsakai – ir mūsų krašte

Viešojoje bibliotekoje buvo pristatyta Vaidoto Spudo knyga "Aš mėlyna jauna pušis...", dalyvavo poeto našlė Ada Spudienė-Nikontienė, aktorė Gražina Urbonaitė ir leidyklos "Andrena" vadovė Nijolė Petrošienė.

Vaidoto motina kilusi iš Pasvalio rajono ir jo paties gyvenimas susijęs su Pasvaliu, kur dvejus metus mokėsi vidurinėje mokykloje. Į susitikimą atėjusi Vaidoto Spudo buvusi klasės draugė dalijosi šiltais prisiminimais apie tada dar būsimą poetą.

2015 metais „**Civitas**“ klubas pasvaliečius pakvietė į 2 susitikimus-diskusijas :

- su dr. Tomu Vaisieta. Tema „Balsai iš sovietinių psichiatrijos ligoninių: ką jie mums sako šiandien?“

- su Donatu Pusliu – bernardinai.lt vyr. redaktoriaus pavaduotoju, pedagogu, publicistu. Tema „Knygos ir kelionės arba keturių sienų klaustrofobija“.

2015 metais Vaškų kaimo bibliotekai buvo suteiktas Vandos Zaborskaitės vardas. Biblioteka suorganizavo **respublikinį kūrybinės raiškos konkursą „Eilėraščio menas ir jo interpretacija“**. Šio konkurso idėja 2015 m. pradžioje gimė bibliotekininkei Aldonai Oniūnienei. Sumanymui pritarė ir profesorės dukra Virgilija Stonytė. Idėjos įgyvendinimui biblioteka kaip partneres pasikvietė Vaškų gimnaziją, Vaškų seniūniją, Pasvalio Mariaus Katiliškio viešąją biblioteką, Pasvalio rajono savivaldybės administracijos švietimo ir sporto skyrių, Vilniaus pasvaliečių bendriją. Glaudžiai bendradarbiaujant, buvo paruošti nuostatai, kuriuos patvirtino Pasvalio rajono savivaldybės taryba. Bibliotekininkė subūrė kompetentingą vertinimo komisiją. Joje sutiko dalyvauti profesorės dukra lietuvių kalbos mokytoja ekspertė Virgilija Stonytė, visuomenininkė Angonita Rupšytė, literatūrologas Virginijus Gasiliūnas. Buvo kviečiami Panevėžio apskrities gimnazijų ir vidurinių mokyklų 9–12 klasių moksleiviai. Jie turėjo pasirinkti mėgstamą poezijos kūrinį ir jį interpretuoti patinkančia forma (daina, piešiniu, filmu, skaidrėmis ir kt.). Biblioteka sulaukė virš 50 dalyvių paraiškų iš Pasvalio, Panevėžio, Radviliškio rajonų mokyklų. Komisija atrinko geriausius darbus ir gruodžio 11 d. Vaškuose įvyko baigiamasis renginys, kuriame buvo apdovanoti laureatai, pademonstruoti visi konkursui pateikti darbai.

Meno parodos

2015 m. buvo surengtos meno darbų parodos:

1. Fotografo V. Dulkės „Eskizai iš Gotlando salos“
2. R. Lauraitienės karpinių paroda
3. Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos mokinių kūrybinių darbų paroda.
4. Kraštiečio poeto Vl. Baziūno – literatūros vertėjų portretų paroda „Šaligreta“ . Paroda skirta Lietuvos literatūros vertėjų sąjungos dešimtmečiui. Parodos atidaryme dalyvavo parodos autorius, vertėjai Laima Masytė, Kazimiera Astratovienė ir Vyturys Jonutis.
5. V. Leimonto (Vilnius) akvarelių paroda
6. Paroda iš lenkų kultūros instituto „Lenkijos kalnai“
7. Rajono dailės mokytojų darbų paroda

8. „Lietuvos miestai ir miesteliai“ (iš VŠĮ „Terra publica“)

9. L. Putramentienės – Brazos (Šiauliai) ekslibrisų paroda.

Mokamos paslaugos

Biblioteka teikia tokias mokamas paslaugas: LIBIS skaitytojo pažymėjimo išdavimas bei pakeitimas, dokumentų kopijavimas bei skenavimas, bibliografinio sąrašo ar rodyklės sudarymas, spiralinis ir terminis dokumento įrišimas, mokymo klasės ir konferencijų salės nuoma.

Per praėjusius metus už mokamas paslaugas buvo surinkta 1046,81 € (2014 m. – 1274 €).

Bibliotekos įvaizdžio formavimas

Informacija apie bibliotekas buvo viešinama įprastais ir elektoriniais informavimo kanalais: žiniasklaidoje (laikraščiuose „Darbas“, „Vakaro žinios“, „Respublika“, „Panevėžio rytas“, „XXI amžius“, žurnaluose „Tarp knygų“, „Šiaurietiški atsivėrimai“), bibliotekos interneto svetainėse (www.psvb.lt, www.pasvaliodirva.lt, www.pasvalia.lt, www.edukacija.psvb.lt, <http://verslui.pasvalys.lt>, Facebook paskyroje), rajono savivaldybės svetainėje, kituose interneto portaluose.

2015 m. apie rajono bibliotekas ir jų veiklą buvo išspausdinti 241 straipsnis: 41 vietinėje spaudoje, 13 – respublikinėje, 2 – išeivijos, 185 – internete.

Bibliotekos darbuotojai dalyvavo leidžiant Pasvalio krašto istorijos ir kultūros žurnalą „Šiaurietiški atsivėrimai“. Toliau buvo rengiama žurnalo straipsnių bibliografijos rodyklė, rengiami elektroniniai leidiniai: bibliografinis sąrašas „Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka spaudoje 2015 metais“, elektroninė žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ versija.

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo bibliotekoje atlikto tyrimą (BIX) – vertino savivaldybių viešųjų bibliotekų (SVB) veiklą. Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka gavo aukščiausią įvertinimą - 4 auksines žvaigžduotes. Bibliotekos buvo vertinamos lyginant jas pagal keturis kriterijus - teikiamas paslaugas, naudojimąsi biblioteka, veiksmingumą ir plėtrą. Tyrimas buvo vykdomas pagal BIX - bibliotekų indekso - metodiką, jame panaudoti 2014 metų rodikliai. Auksinė žvaigždutė buvo skiriama tam kriterijui, kuris pagal BIX metodiką surinkdavo daugiau nei 50 % . Pasvalio Mariaus Katiliškio bibliotekoje ir 32 jos padaliniuose 100 % įvertintas naudojimasis biblioteka, o kiti kriterijai svyravo tarp 68% ir 95% .

Bibliotekų rodiklius didžia dalimi lemia jų santykiai su savo steigėjais ir rėmėjais - rajonų ar miestų savivaldybėmis. Pasiiekti rodiklių dydžiai labai priklauso nuo savivaldybės viešųjų bibliotekų struktūrinių teritorinių padalinių skaičiaus ir jo racionalaus išsidėstymo teritorijoje, nuo investicijų į SVB tinko išteklių ir paslaugų plėtrą, tai yra nuo veiksmų, kuriuos lemia savivaldybių priimami sprendimai. SVB tinklo bibliotekų vertinimas yra svarbus ir vertingas bibliotekų atstovavimo įrankis

savivaldybėse. Šis tyrimas taip pat padėjo bibliotekininkams suprasti ir įvertinti savo silpnąsias bei stipriąsias vietas.

Bibliotekos darbuotojai, direktorė D. Abazoriuvienė, KKDC vedėja V. Kazilionytė, vyriausioji bibliografė A. Dunauskaitė, aktyviai dalyvauja visuomeninės žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ redakcijos veikloje. Žurnale daug spausdinama medžiagos iš bibliotekos rankraštyno.

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka yra Savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos (SVBA) narė, žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ visuomeninės redakcijos partnerė ir rėmėja. Bibliotekos direktorė nuo 2012 m. balandžio mėn. vadovauja SVBA, yra Lietuvos bibliotekų tarybos narė, Lietuvos savivaldybių asociacijos švietimo, mokslo ir kultūros komiteto narė, 2015 m. aktyviai dalyvavo žurnalų „Tarp knygų“ redakcijos darbe.

Namišių kaimo bibliotekos vyresnysis bibliotekininkas Stasys Butkus – Pasvalio rajono bendruomenių sąjungos pirmininkas. Kaimo bibliotekininkai yra savo kaimo bendruomenių tarybų nariai, 2 – bendruomenių pirmininkai.

Rajono bibliotekininkus vienija Lietuvos bibliotekininkų draugijos Pasvalio skyrius. Jo nariais yra 35 bibliotekininkai.

Puoselėjami ryšiai ir su užsienyje gyvenančiais kraštiečiais. Jų dėka pildosi bibliotekos rankraštynas, skleidžiama informacija apie Pasvalį Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados lietuvių tarpe. Per e. biblioteką *Pasvalia* apie Mariaus Katiliškio viešąją biblioteką, Pasvalio rajoną sklinda žinia per pasaulį. Minėto portalo dokumentais pasinaudojo vartotojai iš daugelio Amerikos ir Europos žemynų valstybių.

IV. DARBAS SU VAIKAIS

Gyventojų vaikų iki 14 metų skaičius

Pasvalio rajone 2015 m. gyveno 3617 vaikų iki 14 metų amžiaus (2014 m. – 4020, 2013 m. – 4296). Vaikų skaičius rajone kasmet mažėja. Rajono bibliotekose skaito (2014 m. – 66,8, 2013 m. – 70,3) proc. vaikų.

Vartotojų vaikų aptarnavimas

Vartotojų vaikų skaičius

	Vartotojų vaikų skaičius			Vaikų proc. nuo bendro vartotojų skaičiaus	
	2014	2015	Skirtumas	2014	2015
VB	714	766	+52	33,3	34,6
Joniškėlio m.	223	241	+18	35,1	35,7
Kaimo bibliotekose	1748	1687	-61	37,2	37,3
Rajone	2685	2694	+9	35,9	36,3

Vaikų apsilankymų skaičius ir lankomumo rodiklis

	Apsilankymų skaičius			Lankomumas	
	2014	2015	Skirtumas	2014	2015
VB	19542	19914	+372	27,4	26,0
Joniškėlio m.	8680	8053	-627	38,9	33,4
Kaimo bibliotekose	60894	64056	+3162	34,8	38,0
Rajone	89116	92023	+2907	33,2	34,2

Išduotis vaikams fiz. vnt. ir skaitomumo rodiklis

	Išduotis			Skaitomumas	
	2014	2015	Skirtumas	2014	2015
VB	12143	11224	-919	17,0	14,7
Joniškėlio m.	7892	7421	-471	35,4	30,8
Kaimo bibliotekose	46016	42842	-3174	26,3	25,4
Rajone	66051	61487	-4564	24,6	22,8

Renginiai vaikams

Kaip ir kasmet, vyko tradiciniai renginiai: ikimokyklinukų ir įvairaus mokyklinio amžiaus vaikų darbų parodos, konkursai, susitikimai su rašytojais, garsiniai skaitymai, žaidimų popietės, pažintinės ekskursijos po bibliotekas, viktorinos ir kt. Ataskaitiniais metais rajone vaikams buvo suorganizuotas **381** renginys.

Vaikų literatūros skyriaus renginiai

Praėjusiais metais vaikų literatūros skyriuje iš viso įvyko daugiau kaip 60 renginių, iš jų: 39 kompleksiniai, 6 žodiniai ir 12 vaizdinių. Į šį skaičių įeina ir 27 edukaciniai užsiėmimai, 10 vaikų darbų parodų, 9 garsiniai skaitymai, 9 pažintinės ekskursijos vaikams ir suaugusiems, 5 literatūros parodos, 6 filmų peržiūros ir pristatymai, bendrakultūriniai renginiai, apjungiantys įvairią veiklą.

Vasario mėnesį vyko edukaciniai užsiėmimai ir renginiai viešosios bibliotekos vaikų literatūros skyriuje: origamio užsiėmimai su vaikais „Stebuklinga dėžutė“, edukaciniai užsiėmimai su informacinėmis technologijomis.

Edukaciniai užsiėmimai viešosios bibliotekos vaikų literatūros skyriuje

Kovo mėnesį organizavo Žemės savaitę, kurios metu įvyko 6 dokumentinių filmų peržiūra apie pasaulio gamtą ir jos išsaugojimą, žmogaus įtaką gamtai ir žmogaus prisitaikymą prie atšiaurių gamtos sąlygų temomis. Du iš šių filmų buvo skirti Lietuvos gamtai – „Gandrai visada grįžta namo“ ir „Žemaitukai“. Balandžio mėn. paminėjo Tarptautinę vaikų knygos dieną, Nacionalinę bibliotekų savaitę. Parengė naują edukacinę programą skaitymo skatinimui „Ne bėda gimti tarp ančių, svarbu, kad iš gulbės kiaušinio“, skirta rašytojo Hanso Kristiano Anderseno jubiliejui. Per balandžio mėnesį įvyko 5 edukaciniai užsiėmimai viešojoje bibliotekoje, Pasvalio specialiojoje mokykloje, Pajiešmenių, Saločių, Kiemėnų bibliotekose, juose dalyvavo per pusantro šimto mokinių. Šiam rašytojui buvo skirta ir animacinio filmo „Sniego karalienė“ peržiūra. Nacionalinės bibliotekų savaitės pabaigoje bendrame renginyje apdovanoti geriausi metų skaitytojai.

Vasaros atostogų metu, gegužę ir birželį su edukacinėmis programomis keliauta po rajoną. Su programa Andersenui lankytasi Krinčino bibliotekoje, neįgaliųjų užimtumo centre „Viltis“, Ustukių mokyklos vaikų vasaros stovykloje. O Pasvalio vaikų lopšelio-darželio „Eglutė“ stovyklautojai į edukacinę programą atvyko patys į biblioteką.

Mokinių vasaros atostogų metu Vytės Nemunėlio skaityklėlėje vyko garsiniai vaikiškų knygų skaitymai arba įrašų perklausos. Juose dalyvavo atėję pasikeisti knygų ar apžiūrėti parodų vaikai su tėveliais. Šiems skaitymams buvo atrenkamos naujausios ir geriausios vaikų rašytojų knygos, trumpos, bet įdomios istorijos ir pasakojimai. Skaitymų tema buvo derinama prie esamos parodos ar aktualijos: Sigutės Ach parodos metu skaitytos jos knygos, parodos apie gyvūnus metu – knygeles su gyvūnų istorijomis ir t.t. Su specialiųjų poreikių vaikais tokie skaitymai virsdavo mažomis kultūrinėmis edukacijomis: supažindindavo su paroda, susiieškodavo informacijos internete, skaitydavo ir klausydavosi įrašų.

Rudenį buvo atnaujinta kita edukacinė programa – „Skraidančios būtybės“ ir jos kūrybiniai užsiėmimai pritaikyti artėjančios Kalėdų šventėms. Du kartus šioje programoje dalyvavo neįgaliųjų užimtumo centro „Viltis“ lankytojai, Specialiosios mokyklos mokiniai, „Svalios“ pradinukai. Kūrybinio užsiėmimo metu vaikai mokėsi rašyti sveikinimus ant pačių pasigamintų figūrinių atvirukų. O nuo gruodžio 11 dienos Vaikų literatūros skyriuje atsidarė kalėdinės Sniego senių dirbtuvėlės. Jose visi norintys galėjo išmokti, kaip pasidaryti sniego senį iš vaikiškos kojinės ir maišelio kruopų.

Metų pabaigoje vaikų literatūros skyrius prisidėjo prie VŠĮ „Veiklių mamų klubas“ prezentacinio renginio bibliotekoje. Jo metu vaikų literatūros skyriaus skaitykloje kartu su Karlsonu į renginį atėję vaikai žaidė, skaitė knygeles, piešė ir spalvino, o jų mamos galėjo apsilankyti skaitykloje įrengtu „Grožio salonu“, kuriame darbavosi dvi savanorės kirpėjos.

2015 metais organizuotos įvairios kūrybinių darbų parodos, taigi tradicija tęsti vaikų kūrybos parodų ciklą „Pristatome save“ nenutrūko. Vasario mėnesį veikė Pasvalio specialiosios mokyklos mokinių popieriaus plastikos darbų paroda „Popieriaus magija“, kurią vaikai patys pristatė ir surengė parodomąjį origamio užsiėmimą Vaikų literatūros skyriuje. Vasario 16-ajai ir Kovo 11-ajai iš Skyriaus fondų atrinkti įvairaus amžiaus vaikų piešiniai patriotine tematika ir surengtos 2 parodos „Sveikiname Lietuvą!“.

Akcija „Lietuvai ir sau“ – trispalvių apyrankių pynimas

Kartu su šiomis parodomis Skyriaus skaitykloje vyko akcija „Lietuvai ir sau“, kurios metu vaikai pynė trispalves apyrankes iš bibliotekininkų suneštų siūlų, kurias vėliau nuvežė į Seimo rūmus. Balandis bibliotekoje pasipuošė margučiais: vyko tradicinė rajono darželinukų ir priešmokyklinio ugdymo grupių vaikų darbų paroda „Velykės dovanėlės“. O Pasvalio lopšelio-darželio „Eglutė“ vaikai pristatė savo rankų darbo knygeles prieš patyčias ir sudėjo į parodą „Gerumu dalinamės“. Atidarydami parodą vaikai pasakojo apie savo sukurtas knygutes, ką jose parašė apie patyčias, vyko garsinis knygos šia tema skaitymas. Gegužės pradžioje kartu su Pasvalio priešgaisrine gelbėjimo tarnyba buvo parengta paroda iš konkursinių vaikų piešinių priešgaisrine tematika „Ateities ugniagesys“. Birželio mėnesį vyko užimtumo centro „Viltis“ lankytojo Dariaus Kalinausko piešinių paroda „Virš debesų“, o rugpjūčio mėnesį – kito to paties centro lankytojo Tomo Šaulio piešinių paroda „Tomo akimis“. Spalio mėnesį Vaikų literatūros skyrius pasipuošė Specialiosios mokyklos mokinių sukurtų mandalų paroda „Spalvų ramybė“. Gruodžio mėnesį miesto gimtadienis pasitiktas rajono priešmokyklinio ugdymo grupių ir I-IV klasių mokinių sukurtų sveikinimo atvirukų paroda „Atvirukas mano miestui“. Parodos atidarymui nuotaikingą programėlę paruošė Narteikių pradinukai, netrūko saldinių ir gerų linkėjimų Pasvalio miestui. Metų pabaigą žymėjo P. Vileišio gimnazijos mokinių piešinių paroda „Apsisuko metų ratas...“ Kalėdų, Naujųjų metų ir žiemos tematika.

Suorganizuota ir profesionalaus meno paroda: rugsėjo mėnesį vyko dailininkės ir rašytojos Sigutės Ach piešinių paroda „Linksmi ir nerimtai“. Kartu su ja vyko ir mažoji leidykla „Niekas“.

rimto“ mugė: parodos lankytojai galėjo įsigyti knygų bei įvairių kitų leidinių, atributikos su dailininkės piešiniais. Su vaikais skaitėme Sigutės Ach pasakėles, klausėmės jų įrašų.

2015 metais parengtos ir 5 literatūros parodos. Pažymėti vokiečių pasakų tyrėjo, rinkėjo, bibliotekininko ir kalbininko Jakobo Grimmo, H. K. Anderseno, poeto Justino Marcinkevičiaus jubiliejai, Žemės dienos surengta paroda gamtosaugine tema „Apsaugokime Žemę“, mokinių vasaros atostogų metu veikė literatūros paroda „Keliaukime knygoje po gyvūnijos pasaulį“, rudenį viena paroda skirta literatūrai apie meškinus – „Šlovė meškinams!“. Vytės Nemunėlio skaityklėlėje visą vasarą veikė geriausių lietuvių autorių knygų vaikams paroda, kartu vyko ir garsiniai šių knygų skaitymai.

Vaikų literatūros skyrius dalyvavo skaitymo skatinimo akcijose, platino joms skirtą informaciją, ragino dalyvauti jose savo skaitytojus, sudarė galimybę dalyvauti balsavimuose internetu. Metų pradžioje iki Knygų mugės ir metų pabaigoje Bibliotekoje platino informaciją apie Metų knygos rinkimus: iškabino plakatus, parengė 2 parodas, mažiesiems kartu su tėveliais skaitytė ištraukas iš rinkimams pristatytų knygų Vytės Nemunėlio skaityklėlėje. Gegužės pabaigoje gražiai praėjo fondo „Švieskime vaikus“ knygų dovanojimo akcija Pasvalio bibliotekoms. Renginio metu visų Pasvalio bibliotekų mažieji skaitytojai gavo dovanų – vertingų knygų krepšelius. Metų pabaigoje biblioteka viešino informaciją apie Knygų Kalėdas ir kvietė skaitytojus dovanoti vaikiškas knygas, buvo dalinami skirtukai vaikams ir jų tėveliams. Dovanų gautos 9 knygos.

Ataskaitiniais metais Vaikų literatūros skyrius kartu su partneriais dalyvavo projektinėje veikloje. Tęstinio skaitymo skatinimo projekto „Literatūros dienos ir naktys 2015: ne tik rašytojai...“ dėka Žadeikių edukaciniame centre įvyko 2 įsimintini susitikimai. Gegužės 28-ąją linksmi praėjo „Diena su Kake Make“, kurioje svečiavosi dailininkė ir rašytoja Lina Žutautė, kuri pristatė savo knygeles ir jų iliustracijas, kartu su vaikais piešė savo knygelių herojus, vedė edukacinius žaidimus, o nupieštus paveikslėlius iškabinome tarp Žadeikių sodo medžių.

Susitikimas su dailininke, rašytoja Lina Žutaute

Rugsėjo 22 dieną ten pat vyko rytmečio skaitymas – žaidimas „Burtininko skrybėlė“, kurį vaikams atvežė „Labaiteatras“ kartu su aktore ir režisiere Agne Sunklodaitė ir kompozitoriumi Devidu Gnedinu.

Vaikų literatūros skyrius kartu su Informacijos ir mokymo skyriumi organizavo bendrą projektą, skirtą Europos dienai pažymėti „Kartu mes jėga“. Įvairaus amžiaus vaikai dalyvavo šypsenėlių Euroakcijoje „Pradžiugink artimą ir draugą!“. Gegužės 7 dieną įvyko renginys, skirtas Europos Vystomojo bendradarbiavimo metams, kurio metu atidaryta jungtinė įvairių Pasvalio rajono ugdymo, mokymo, paslaugų teikimo įstaigų, draugijų narių rankdarbių paroda, pasidžiaugta bendra koncertine programėle, loterija-viktorina apie ES šalis, aiškinta vaikams, kas tai yra Vystomasis bendradarbiavimas ir kuo kiekvienas iš mūsų gali prie jo prisidėti. Miesto aikštėje į orą paleisti ES vėliavos spalvų balionai.

Kaip partneris biblioteka dalyvavo Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės VJLC skaitymo skatinimo projekte „Vasara su knyga kitaip“. Per vasarą įtraukti norintys dalyvauti vaikai į Panevėžio regiono vaikų knygų rašytojų kūrybos skaitymus. Rugpjūčio 20 dieną Vaikų literatūros skyriuje įvyko skaitytojų susitikimas su projekto koordinatorėmis, jo metu vaikai dalyvavo interviu ir filmavimo darbuose kuriamam videofilmukui apie projekto veiklas ir skaitymą. Rugsėjo pradžioje projekto dalyviai susirungė viktorinoje „Skaitome kraštiečių rašytojų knygas“, o rugsėjo 24 dieną dalyvavo baigiamajame projekto renginyje Panevėžyje, kuriame buvo apdovanoti nugalėtojai. Su vaikais bendravo rašytoja Renata Šerelytė, o Panevėžio teatras „Menas“ padovanojo spektaklį „Karalaitė ant žirnio ir kitos pasakos“.

Kaimo bibliotekos, siekdamos sudominti vaikus ir jaunimą skaitymu, organizavo netradicinius renginius. Tokiais galima pavadinti Grūžių, Rinkūnų, Žadeikonių kaimo bibliotekų renginius.

Balandžio 2-ąją Grūžių kaimo biblioteka kartu su Vaikų dienos centro vaikučiais paminėjo Tarptautinę vaikų knygos dieną – susirinkę į renginį **„Anderseno pasakų pasaulis“**. Prisiminta pasakų karaliaus Hanso Kristiano Anderseno vaikystė, kūrybą ir jos įamžinimas. Vaikai turėjo atspėti, iš kokių pasakų skaitytos ištraukos ir jas iliustruoti. Visi nesunkiai atpažino pasakas „Lakštingala“, „Coliukė“ ir „Jūros karalaitė“(Undinė). Dar viena užduotis laukė Grūžių muziejuje – rasti daiktus, dažnai minimus pasakose. Daugiau pasakų skaitę mergaitės surado verpimo ratelį, suskilusią geldą, klumpes, vyžas ir nagines, raganos šluotą, lyžę ir kt. Berniukai pasakas prisiminė iš animacinių filmukų. Jie vardijo skraidantį kilimą, pasagą, stebuklingą puodelį ir stalėlį. O muziejuje daug visokių įdomybių – gali ilgai dairytis...

Muziejuje vaikai ieškojo daiktų, minimų Anderseno pasakose

Rinkūnų kaimo bibliotekos jauniems skaitytojams įdomiausia išvyka buvo į Dirvonų kaimo Sigito Ranonio etnografinę sodybą. Vaikus pasitiko sodybos šeimininkė Ranonienė. Ji papasakojo apie tai kaip įkūrė etnografinę sodybą, kaip rinko visus eksponatus. Vaikai pamatė daug senovinių daiktų. Jie pagal eilėrašį „Du gaideliai“ patys kūrė žirnius su kultuve, sijojo miltus. Sodybos šeimininkė visus pavaišino blynais, žolelių arbata.

Dirvonų etnografinėje sodyboje

Birželio pradžioje Saločių parke suorganizuota Vaikų gynimo dienos šventė. Čia savo veiklą pristatė visos Saločių seniūnijoje esančios bibliotekos ir daugiafunkciai centrai. Žadeikonių kaimo bibliotekos jaunieji skaitytojai savo nuveiktus darbus pademonstravo mirioramos pagalba. Saločių mokyklos patalpose buvo surengta vaikų kūrybinių darbų paroda.

Žadeikonių bibliotekos skaitytojai su miriorama demonstruoja nuveiktus darbus

V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA LIBIS PĮ diegimas

Vienas iš pagrindinių darbų – publikacijų apie Pasvalio kraštą duomenų bazės kūrimas. Nuo 2001 m. kuriama elektroninė kraštotyros duomenų bazė Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) Analizinės bibliografijos posistemyje – kortelinės kraštotyros kartotekos tęsinys. Iš viso joje 2015 m. gruodžio 31 d. buvo 203249 bibliografiniai įrašai, automatizuotai parengtų įrašų skaičius – 83306.

Duomenų bazėje kaupiami:

- rajono laikraščio „Darbas“ ir žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ straipsnių bibliografiniai įrašai;
- monografijų bei serialinių leidinių sudėtinių dalių bibliografiniai įrašai;
- retrospektyvinės bibliografijos bibliografiniai įrašai;
- kopijuoti kraštotyros straipsnių bibliografiniai įrašai iš Nacionalinės bibliografijos duomenų banko (NBDB) bei LIBIS suvestinio katalogo.

2015 m. sukurti 2897 analiziniai bibliografiniai įrašai (2014 m. – 3262), iš jų – 2025 (2014 m. – 2227) rajono laikraščio „Darbas“ ir žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ straipsnių įrašai, 872 (2014 m. – 1035) – visų kitų leidinių sudėtinių dalių analiziniai bibliografiniai įrašai (žr. 2 pav.). Rajono spaudos bibliografiniai įrašai 2015 m. sudarė 70 proc. visų įrašų (2014 m. – 68 proc., 2013 m. – 63 proc., 2012 m. – 60 proc., 2011 m. – 57 proc.), visi kiti įrašai sudarė – 30 proc. (2015 m. – 32 proc., 2013 m. – 37 proc., 2012 m. – 40 proc., 2011 m. – 43 proc.). Išlieka tendencija – nuolat didėja rajono spaudos ir mažėja kitų dokumentų bibliografinių įrašų. Šios tendencijos priežastis ta, kad

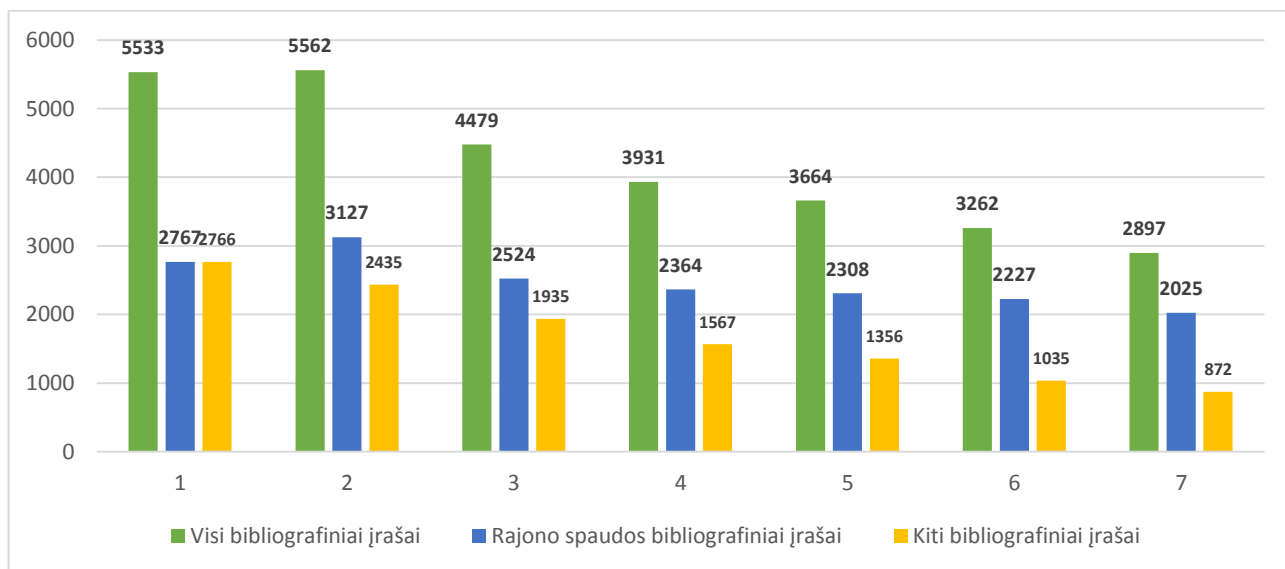
rajono spauda aprašoma bet koku atveju, o likusiai spaudai aprašyti galima skirti labai nedaug, nuo kitų darbų atlikusio, laiko.

Nuo 2003 m. kartu su kitomis Lietuvos bibliotekomis dalyvaujama kuriant Nacionalinės bibliografijos duomenų banką (NBDB). Į NBDB pateikiami pačių reikšmingiausių, turinčių išliekamąją vertę rajono laikraščio „Darbas“ ir žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ straipsnių bibliografiniai analiziniai įrašai. 2015 m. į Nacionalinės bibliografijos duomenų banką išsiųsti 404 įrašai (2014 m. – 465), tai yra apie 14 proc. visų bibliografinių įrašų (2014 m. – 14 proc.).

2015 m. redaguoti 2952 (2014 m. – 4413, 2013 m. – 3433, 2012 m. – 3261, 2011 m. – 5861) bibliografiniai įrašai. Šis darbas turi būti atliekamas nuolat – įrašai peržiūrimi, ar nėra klaidų, įrašomi tikslesni papildomi reikšminiai žodžiai.

Sukuriamų analizinių bibliografinių įrašų skaičius kasmet vis mažėja. Nors 2009–2010 m. sukurtų bibliografinių įrašų skaičius beveik panašus, bet 2011 m. įrašų sumažėjo palyginus su 2010 m. 1083 įrašais, 2012 m. sukurta 548 įrašais mažiau nei 2011 m., 2013 m. sukurta 689 įrašais mažiau nei 2012 m., 2014 m. sukurta 402 įrašais mažiau nei 2013 m., 2015 m. sukurta 365 įrašais mažiau nei 2014 m. (žr. 1 pav.).

Pasvalio rajono laikraščio „Darbas“ ir žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ straipsniai aprašomi visi, taigi sukurtų bibliografinių įrašų skaičius priklauso tik nuo išspausdintų straipsnių skaičiaus.

Analiziniai bibliografiniai įrašai

Skaitytojų aptarnavimo posistemio diegimas

Visų kaimo bibliotekų dokumentų fondai parengti Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) Skaitytojų aptarnavimo posistemio diegimui ir vartotojų aptarnavimui automatizuotai. Tačiau programos diegimo procesas sustojo: trūksta lėšų įrangai (skeneriams, spausdintuvams) pirkti.

Automatizuotai aptarnaujami skaitytojai Pasvalio viešojoje, Joniškėlio miesto ir keturiose (Daujėnų, Pušaloto, Pumpėnų, Saločių) kaimo bibliotekose.

Informacinis fondas

	2014	2015
Viešojoje bibliotekoje	5243	5220
Joniškėlio miesto bibliotekoje	484	468
Kaimo bibliotekose	1977	1974
Iš viso:	7704	7662

Informacijos fondo dydis

Informacinė literatūra greitai sensta, jos daug nurašoma, nuperkama labai mažai, nes leidiniai labai brangūs. Tad informacinis fondas ne tik mažėja, bet ir greitai praranda aktualumą. Be to, vartotojai beveik nebesinaudoja popierinėmis enciklopedijomis, žodynais. Viskas keliai į virtualią erdvę: informacija randama greičiau ir išsamesnė.

Informacinis vartotojų aptarnavimas

Informacinės užklauskos

	2014		2015	
	Gauta	Išvykdyta	Gauta	Išvykdyta
Viešojoje bibliotekoje	16603	16602	20707	20702
Joniškėlio miesto bibliotekoje	2218	2056	1849	1739
Kaimo bibliotekose	7704	7505	7847	7469
Iš viso SVB	26525	26163	30403	29910

Atsakant į vartotojų informacines užklauskas buvo naudojamos bibliotekos elektroniniu katalogu, Nacionalinės bibliografijos duomenų banku, Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos Suvestiniu katalogu, Lietuvos periodinės spaudos bibliografinės straipsnių bazės 1994–2002 m. archyvu, prenumeruojamomis duomenų bazėmis, internetu, bibliotekos fondu.

Sudėtingiausios ir daugiausia laiko užima teminės užklauskos. Elektroninėmis priemonėmis gauta 1325 užklauskos, iš jų: viešojoje bibliotekoje – 1246, Joniškėlio miesto bibliotekoje – 135, kaimo bibliotekose – 244. Į visas atsakyta.

Neatsakytos informacinės užklauskos sudaro 493, arba 1,6 proc. 2015 m.

Viešojoje bibliotekoje pasikeitė vartotojų grupių procentinė sudėtis: nuo 2 procentų 2014 m. iki 10 ir 11 procentų padidėjo studentų ir moksleivių užklauskų (žr. 2 lent.). 2015 m. labai padidėjo faktografinių užklauskų skaičius, sumažėjo teminių užklauskų (žr. 3 lent.). 2015 m. teminių užklauskų skaičius sumažėjo 672 užklauskomis, lyginant su 2014 m. Teminių užklauskų pasiskirstymą mokslo šakomis žr. 4 lent.

2 lent. Vartotojų grupių užklausos

Vartotojų grupės	2014 m.	2015 m.
Suaugusieji	8029/ 96 proc. visų užklausų	9368/ 77 proc. visų užklausų
Studentai	156/ 2 proc. visų užklausų	1284/ 10 proc. visų užklausų
Moksleiviai	134/ 2 proc. visų užklausų	1425/ 11 proc. visų užklausų

3 lent. Užklausų rūšys

Užklausų rūšys	2014 m.	2015 m.	Pokytis
Faktografinės	314	4755	+4441
Tikslinamosios	257	422	+165
Adresinės	5672	5496	-176
Teminės	2076	1404	-672

4 lent. Teminės užklausos mokslo šakomis

Mokslo šakos	2014 m.	2015 m.
Bendrasis skyrius	402	354
Filosofija	92	60
Religija	43	40
Visuomenės mokslai	239	170
Gamtos mokslai, matematika	66	43
Medicina, technika, žemės ūkis	95	57
Menas, sportas	61	68
Literatūros mokslas, kalbotyra	761	374
Grožinė literatūra	0	10
Geografija, istorija	317	228

Elektroniniai katalogai ir duomenų bazės

Bibliotekose vartotojai turėjo galimybę naudotis laisvai prieinamomis ir prenumeruojamomis duomenų bazėmis.

Nemokamos lietuviškos duomenų bazės:

- Bibliotekos elektroninis katalogas.
- Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) suvestinis katalogas.
- Nacionalinės bibliotekos elektroninis katalogas.
- Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas.
- Lietuvos periodinės spaudos bibliografinė straipsnių bazė 1994–2002m. (archyvas)

CD.

- Bibliografinė Europos Sąjungos oficialiųjų dokumentų bazė.
- Lietuvos respublikos Seimo Teisės aktų ir Seime įregistruotų teisės aktų projektų

paieška.

Prenumeruojamos duomenų bazės:

- „EBSCO Publishing“ duomenų bazių paketas.

- Naxos Music Library.
- Credo Online Reference Service.

Deja, vartotojams negalėjome suteikti prieigos prie lietuviškų teisinių žinių duomenų bazių: 2015 m. nebuvo centralizuotai pratęsta INFOLEX teisinės duomenų bazės licencija, o sutartis su užprenumeruota duomenų baze LEGIS buvo nutraukta jau 2015 m. vasario mėn.

Duomenų bazėmis bibliotekos vartotojai naudojosi nelabai aktyviai. Pagrindinė kliūtis – anglų kalbos žinių trūkumas.

Elektroninės paslaugos

Elektroninės paslaugos vartotojams teikiamos bibliotekos interneto svetainėje, kitose bibliotekos kuriamose interneto svetainėse: www.pasvaliodirva.lt, <http://verslui.pasvalys.lt>, <http://edukacija.psvb.lt>, <http://siaurietiskiatsiverimai.psvb.lt>, forume „Pasvalys Library Goes English“, skirtame anglų kalbą besimokantiems vartotojams, „Facebook“ socialinio tinklo bibliotekos puslapiuose. Vartotojams buvo suteikta galimybė naudotis laisvai prieinamomis bei prenumeruojamomis duomenų bazėmis.

Bibliotekos interneto svetainė

Bibliotekos interneto svetainės administravimu, tobulinimu ir funkcionalumo plėtimu rūpinasi 2013 m. sudaryta svetainės tvarkymo darbo grupė, į kurią įeina bibliotekos administracijos ir skyrių atstovai.

Interneto svetainė nuolat pildoma ir atnaujinama informacija apie renginius, įvykius, teikiamas paslaugas.

2015 m. bibliotekos interneto svetainėje apsilankė 5615 (2014 m. – 10812) virtualių lankytojų, iš jų 4836 (2014 m. – 9922) unikalūs lankytojai.

Virtualių apsilankymų sumažėjimą sąlygojo tai, kad vis didesnis skaičius lankytojų, ypač jaunimo, naudojami „Facebook“ socialinio tinklo bibliotekos puslapyje pateikiama informacija ir nesilanko bibliotekos interneto svetainėje. Ši tendencija turėtų išlikti ir ateinančiais metais. Bibliotekos interneto svetainė yra įstaigą reprezentuojantis puslapis, kuriame pateikiama oficiali, retai kintanti informacija apie biblioteką, nelabai dominanti vidutinį bibliotekos lankytoją, nebent kolegas bibliotekininkus. Dabartiniai interneto vartotojai, ypač jaunimas, linkę visą informaciją rasti vienoje vietoje – „Facebook“ socialiniame tinkle. Biblioteka taip pat visą aktualią informaciją, įvairias įdomybes publikuoja savo puslapyje „Facebook“ socialiniame tinkle. Šį darbą atlieka ir skyriaus darbuotojai viešindami skyriaus paslaugas, fondą ir kitą vartotojams įdomią bei naudingą informaciją. Tačiau vartotojų apsilankymai bibliotekos puslapyje „Facebook“ socialiniame tinkle neapskaitomi kaip bibliotekos lankytojai.

Bibliotekos interneto svetainėje www.psvb.lt teikiamos elektroninės paslaugos, leidžiančios vartotojams neišeinant iš namų naudotis bibliotekos paslaugomis ir informaciniais resursais:

- Elektroniniame bibliotekos kataloge susirasti norimą knygą ir ją užsisakyti arba rezervuoti, jei knyga paimta kito skaitytojo. 2014 m. užsakyta 21 (2014 m. – 22) dokumentas.
- Pasinaudoti bibliotekos prenumeruojamomis duomenų bazėmis.
- Susirasti visą reikalingą informaciją apie biblioteką: jos darbo laiką, darbuotojų kontaktus, teikiamas paslaugas ir pan.
- Sekti bibliotekos naujienas, informaciją apie naujas knygas.
- Pasinaudoti paslauga „Klausk bibliotekininko“ ir operatyviai gauti atsakymus į visus rūpimus klausimus. Informacinės paslaugos „Klausk bibliotekininko“ tikslas – suteikti trumpą informaciją vartotojams elektroniniu paštu. Elektroniniu būdu 2014 m. buvo gauta 201 informacinė užklausa (2014 m. – 197), iš jų 12 (2014 m. – 8) užklausų gauta per bibliotekų interaktyvių paslaugų portalą ibiblioteka.lt.
- Pasinaudoti bibliotekos tinklalapiu kaip vartais į kitų Lietuvos ar užsienio šalių bibliotekų katalogus.
- Naudotis tikslinėmis paslaugomis vaikams, bibliotekininkams).
- Naudotis bibliotekos parengtais elektroniniais leidiniais (Pasvalio krašto istorijos ir kultūros žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ elektroninė versija).

Interneto svetainė žemdirbiams

2015 m. toliau buvo teikiamos elektroninės paslaugos 2011–2012 m. vykdyto projekto „Libra: Į pagalbą Pasvalio ūkininkams“ metu sukurtoje žemdirbiams skirtoje svetainėje www.pasvaliodirva.lt:

- Visateksčiai Pasvalio rajono laikraščio „Darbas“ straipsniai žemės ūkio temomis;
- Lietuvos ūkininkų sąjungos Pasvalio skyriaus informacija;
- Naudingų Lietuvos ir Pasvalio krašto interneto adresų katalogas;
- Mokslininkų rekomendacijos žemdirbiams.

2015 m. svetainėje apsilankė 10869 virtualūs vartotojai.

Interneto svetainė verslininkams

Buvo teikiamos elektroninės paslaugos 2013–2014 m. vykdyto projekto „Tarpvalstybinio verslui palankių bibliotekų tinklo kūrimas“ metu verslininkams skirtoje interneto svetainėje <http://verslui.pasvalys.lt>:

- Informacija apie bibliotekoje esančius verslininkams naudingus leidinius bei galimybė juos užsisakyti bibliotekos elektroniniame kataloge.

- Informacija apie savivaldybės, privačių asmenų, verslininkų parduodamą, išnuomojamą, privatizuojamą ar bešeimininkį nekilnojamąjį turtą. Sudaryta galimybė patiems vartotojams (registruotiems) įkelti informaciją.

- Katalogas „Pasvalio rajono verslo įmonės“. Pasvalio rajono įmonės sugrupuotos pagal veiklą. Pateikiamas įmonių veiklos sričių sąrašas. Pateikiami duomenys apie įmonę: kontaktai, veiklos rūšis, teikiamos paslaugos, interneto svetainė (jei yra), pageidautina vieta žemėlapyje. Galima paieška pagal pavadinimą, bet kokį žodį.

- Interaktyvus investicinis gidas-žemėlapis „Verslo aplinka Pasvalio rajone“. Žemėlapis, kuriame nurodyti objektai Pasvalio rajone, į kuriuos galima investuoti.

- Informacija apie verslui skirtus renginius. Publikuojami renginių anonsai ir renginių archyvas. Sudaryta galimybė patiems vartotojams (registruotiems) įkelti informaciją.

Sudaryta galimybė informaciją prenumeruoti RSS, užsiregistravusiems vartotojams galimybė užsiprenumeruoti naujienlaiškį.

2015 m. svetainėje apsilankė virtualūs 1709 vartotojai.

Interneto svetainė edukatoriams

Interneto svetainė edukatoriams <http://edukacija.psvb.lt>, skirta skaitmeninės kompetencijos ugdytojams. Joje jie gali dalintis savo žiniomis ir patirtimi, talpinti sukurtas mokymo programas, pamokų planus, praktines užduotis, pateiktis ir kitą informaciją, naudingą ugdymo procesui.

Svetainės skiltyje „Aktualijos“ talpinama informacija apie skaitmeninės kompetencijos ugdymo naujoves, informacija apie svetainės turinio papildymus, naujų edukacinių programų anonsai, skiltyje „Edukacija“ pateikiamos bibliotekos sukurtos edukacinės programos (visa medžiaga), suskirstytos į kelias kategorijas skirtingo amžiaus ir poreikių vartotojams. Be to, pateikiama informacija apie projektą, yra skiltis apie svetainę: ką joje galima rasti ir kaip naudotis.

2015 m. svetainėje apsilankė 9428 virtualūs vartotojai.

Anglų kalbos forumas

2014 m. lapkričio mėn. bibliotekos darbuotoja Juratė Genytė pradėjo vartotojus mokyti anglų kalbos. Bibliotekos kuriamoje interneto svetainėje <http://edukacija.psvb.lt/> buvo sukurtas anglų kalbą besimokantiems vartotojams skirtas forumas „Pasvalys Library Goes English“. Forumą administruoja skyriaus vedėja Rita Bedulytė, forumo moderatorius – metodininkė viešiesiems ryšiams ir rinkodarai Juratė Genytė. Forume besimokantys anglų kalbos vartotojai gali tobulinti

savo kalbos įgūdžius, atlikti namų darbus, gauti įvairios naudingos informacijos apie anglų kalbos gramatiką ar leksiką.

Vartotojams buvo teikiamos konsultacijos kaip prisijungti prie forumo ir juo naudotis.

Interneto prieiga

Ataskaitiniais metais rajono bibliotekose buvo 218 kompiuterių, iš jų: 150 skirti vartotojams ir 68 – darbuotojams. Vienai kompiuterizuotai darbo vietai su prieiga prie interneto teko 34 vartotojai.

Metai	Interneto seansų skaičius	Atsisiųstųjų įrašų skaičius	Atsisiųstųjų dokumentų skaičius	Virtualių apsilankymų skaičius				
				Iš viso	psvb.lt	pasvalio dirva.lt	pasvalia.lt	verslui. pasvalys.lt
2014	68548	4979	0	68548	10812	52046	5690	-
2015	68705	4146	0	46897	24314	10869	9959	1755

Elektroninės paslaugos viešojoje bibliotekoje ir jos padaliniuose

Interneto skaitykloje vartotojams skirtos 5 kompiuterizuotos darbo vietos ir 10 – mokymo klasėje. Kompiuteriuose įdiegta Microsoft Windows 7 operacinė sistema. Vartotojai galėjo naudotis Microsoft Office 2010 programų paketu, iš jų pagrindinės – Word 2010, Excel 2010, PowerPoint 2010. Nemažai vartotojų naudojami WiFi bevieliu ryšiu.

Vartotojams padaryta 16350 dokumentų kopijų (2014 m. – 14518). Viešosios bibliotekos informacijos ir mokymo skyrius paanalizavo interneto skaityklos vartotojų sudėtį. Viešosios interneto prieigos vartotojai registruojami Vartotojų registracijos ir statistikos sistemoje (VRSS). 2015 m. interneto skaityklos paslaugomis naudojosi 449 vartotojai, t. y., 49 vartotojais daugiau nei 2014 m. (2014 m. – 400). Iš jų – 187 svečiai (2014 m. – 175), taip vadinami interneto skaityklos vartotojai, neturintys bibliotekos skaitytojo pažymėjimo. Nemažai vartotojų interneto paslaugomis naudojasi WiFi bevieliu ryšiu savo išmaniuosiuose mobiliuosiuose prietaisuose. Šių vartotojų apskaita nevedama. Vartotojų sudėtis, lyginant su 2014 m. beveik nepakito (žr. 5 lent).

Interneto prieiga daugiausia naudojasi socialiai pažeidžiamo visuomenės sluoksnio žmonės: bedarbiai, socialiai remtini asmenys, neįgalieji, kurie čia praleidžia ištisas dienas. Darbingo amžiaus asmenys, moksleiviai vis rečiau beužsuka į Interneto skaityklą, nes dauguma kompiuteriais ir internetu naudojasi darbe, mokyklose ar namuose. Šie asmenys bibliotekos teikiama interneto prieiga naudojami tik labai retais atvejais: sugedus kompiuteriui ar prireikus skubiai pasinaudoti internetu. Dar viena grupė asmenų, besinaudojančių interneto prieiga – emigrantai, po atostogų grįžtantys į darbo vietas ir jų aplankyti susiruošę šeimos nariai, kuriems reikia atsispausdinti lėktuvo bilietus.

Apsilankymų (interneto seansų) skaičius – 3152, tai yra 398 mažiau nei 2014 m. (2014 m. – 3550). Kompiuteriais (*Informacijos ir mokymo skyriuje*) 2015 m. buvo naudotasi 3275 val. 37 min., tai yra apie 480 val. mažiau nei 2014 m. (2014 m. – 3755 val. 26 min.). Kaip minėta anksčiau, viena iš vartotojų apsilankymų mažėjimo priežasčių ta, kad vis daugiau gyventojų pajėgia patys įsigyti kompiuterius.

5 lent. Vartotojų sudėtis

Vartotojų sudėtis	2014 m.	2015 m.
1–4 kl. moksleiviai	3	6
5–9 kl. moksleiviai	23	25
10–12 kl. moksleiviai	25	24
Studentai	30	35
Suaugusieji	319	359

Vartotojų mokymas

2015 m. bibliotekų vartotojai tradiciškai buvo mokomi savarankiškai orientotis bibliotekoje bei jos informacijos paieškos sistemoje, atlikti paiešką elektroninės informacijos šaltiniuose, įvairiuose interneto ištekliuose.

Vartotojai buvo konsultuojami, kaip dirbti kompiuteriu, naudotis Microsoft Office taikomosiomis programomis, interneto naršyklėmis, elektroniniu paštu, interneto ištekliais. Rajono bibliotekose vartotojams suteiktos 11973 konsultacijos, konsultuotas 10101 bibliotekos lankytojas.

Vartotojai individualiai buvo mokomi ieškoti informacijos bibliotekos elektroniniame kataloge, Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) Suvestiniame kataloge, Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB) ir užsisakyti dokumentus bibliotekos elektroniniame kataloge.

Individualiai 2015 m. mokyti 332 vartotojai, šiems mokymams skirta 234 val. laiko. Atsižvelgiant į vartotojų poreikius, individualiai mokyta šių temų:

- naudojimosi kompiuteriu;
- darbo Word programa;
- darbo PowerPoint programa;
- naudojimosi interneto naršykle;
- naudojimosi elektroniniu paštu;
- paieškos internete;
- paieškos bibliotekų kataloguose;
- naudojimosi elektroninėmis paslaugomis;
- naudojimosi elektronine knygų skaitykle;

- naudojimosi planšetiniu kompiuteriu;
- darbo paieškos internete.

Mokymų klasėje 2015 m. surengti 7 vartotojų grupių kompiuterinio raštingumo mokymai: pravesta 16 pamokų, apmokyti 102 asmenys (2014 m. vartotojų grupių mokymai nebuvo organizuoti). Vykdyti šie mokymai:

- „Išmokime dirbti kompiuteriu“: 1 grupė, 8 pamokos, 64 apmokyti asmenys.
- „Paieška internete“: 2 grupės, 2 pamokos, 11 apmokytų asmenų.
- „Elektroninės paslaugos“: 2 grupės, 4 pamokos, 18 apmokytų asmenų.
- „Elektroninis bendravimas“: 1 grupė, 1 pamoka, 5 apmokyti asmenys.
- „Saugus elgesys internete“: 1 grupė, 1 pamoka, 4 apmokyti asmenys.

Vartotojų grupių mokymų surengiama vis mažiau. Kad mokymai būtų paklausūs reikia atsižvelgti į naujus vartotojų skaitmeninio raštingumo žinių poreikius. 2008 metais, bibliotekoje pradėjus vykdyti vartotojų grupių kompiuterinio raštingumo mokymus buvo didžiulis jų poreikis. Daugiausia vidutinio ir pagyvenusio amžiaus vartotojai pageidavo minimalaus kompiuterinio raštingumo mokymų. Šiuo metu bendruomenės kompiuterinio raštingumo lygis labai padidėjo, vartotojų nebetenkina vien pradinis kompiuterinis mokymas. Atsirado poreikis sužinoti apie platesnes kompiuterinių programų galimybes, išmokyti naudotis įvairesnėmis ir sudėtingesnėmis kompiuterinėmis programomis, interneto galimybėmis. Šiuos poreikius patenkinti nėra lengva: reikia rengti naujas mokymų programas ir siūlyti jas vartotojams, o tam darbuotojai turi neatsilikti nuo informacinių technologijų naujovių, labai daug laiko skirti savo kvalifikacijos kėlimui.

Edukacinės programos. 2015 m. buvo pravesta 37 edukacinių pamokų pagal edukacines programas, jose dalyvavo 658 dalyviai. Pamokos vyko ne tik Mokymų klasėje, viešosios bibliotekos specialistai vyko ir į kaimo bibliotekas, daugiafunkčius centrus ir į sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centrą „Viltis“. **Virtuali edukacija:** žaidimas „Surask ir pažink Pasvalio rajono kultūros paveldo nekilnojamus objektus“ – 26 seansai; įdomybių testas apie Pasvalio kraštą – 8 seansai ir e. gidas – 332 seansai.

Ekskursijos. Vyko 14 ekskursijų, kuriose dalyvavo 217 dalyvių. Dalyviai – rajono mokyklų moksleiviai, moksleiviai, besidomintys bibliotekininko profesija, Trečiojo amžiaus universiteto senjorai, svečiai iš Prancūzijos, Latvijos, Norvegijos – supažindinti su Informacijos ir mokymo skyriaus veikla, teikiamomis paslaugomis, vykdomais mokymais, bibliotekininko profesija, pamokyti naudotis bibliotekos elektroniniu katalogu.

Mokymų klasės panaudojimas

2015 m. bibliotekos Mokymų klasėje vyko šie užsiėmimai:

- Interneto transliacijos – 14 (70 dalyvių).
- Nacionalinio diktanto rašymas – 1 (8 dalyviai).
- „Mono arba stereo“ komandos susitikimai – 10.
- Savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos narių susirinkimas – 1.
- Ekskursijos – 14 (217 dalyvių).

Mokymai:

- Kompiuterinio ir skaitmeninio raštingumo mokymai – 7 (16 pamokų, 102 apmokyti asmenys).
- Mokymai bibliotekininkams – 4 (3 viešosios ir kaimo bibliotekų darbuotojams, 1 mokyklų bibliotekininkams, iš viso 40 dalyvių).
- Anglų kalbos pamokos – 99 (74 vartotojams, 25 bibliotekininkams, iš viso 605 dalyvių).
- Edukacinės pamokos – 15 (Informacijos ir mokymo skyriaus vestos edukacijos – 7, Vaikų literatūros skyriaus – 8).

Kraštotyros veikla

Pagrindinė kraštotyros veikla: kurti Bibliotekos elektroninio katalogo Analizinės bibliografijos duomenų bazę, bibliografuoti kraštotyros dokumentus, rengti informacijos paieškos priemonės, teikti kraštotyros informaciją vartotojams.

Kraštotyros informacija kaupiama kraštotyros informacijos fonde (rajono laikraščio „Darbas“ komplektai, iki 2015 m. teminiai kraštotyros aplankai, nuo 2015 m. visateksčių dokumentų kompiuterinė duomenų bazė) bei bibliotekos elektroniniame kataloge, kraštotyros, personalijų kartotekose. Nuo 2001 metų, bibliotekai įsijungus į LIBIS sistemą, korteliniai katalogai bei kartotekos toliau nebepildomi. Apie kraštotyros analizinių bibliografinių įrašų kūrimą bibliotekos elektroniniame kataloge žr. *LIBIS PĮ diegimas 30 psl.*

Rengiami kraštotyros darbai: elektroniniai bibliografiniai sąrašai „Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka spaudoje 2015 metais“, „Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos renginiai 2015 metais“, rengiama krašto kultūros ir istorijos žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ (Nr. 1–35) straipsnių bibliografinė rodyklė, pildoma elektroninė Pasvalio krašto istorijos ir kultūros žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ versija.

Vykdoma kraštotyros informacijos sklaida: atsakoma į vartotojų užklausas, susijusias su krašto istorija, visuomenės ir kultūros raida, bendruomenės gyvenimu. Viešojoje bibliotekoje 2015 m. atsakyta į 5866 kraštotyros užklausų (žymiai padidėjęs užklausų skaičius susijęs su rengtos spaudai

knygos apie Manikūnų kraštą), kaimo padaliniuose – 1395. Kraštotyrinės medžiagos lankytojai gali rasti bibliotekos svetainėse www.pasvalia.lt, www.pasvaliodirva.lt, www.psvb.lt.

2015 metais rajono kaimo bibliotekininkės surinko medžiagą, ją susistemino ir parengė *kraštotyros darbus*:

1. Kiemėnų kaimo bibliotekos darbuotoja Violeta Atkočiūnienė surinko medžiagą apie Saigūnę Maskoliūnaite-Rožėnienę – „MEILĖS IR PADĖKOS ŽENKLAI GIMTINĖS ŽMONĖMS“.
2. Meškalaukio bibliotekos bibliotekininkė Genė Rakauskienė – apie literatę Bronislavą Černiauskienę – „BRONISLAVA ČERNIAUSKIENĖ“
3. Pajiešmenių kaimo bibliotekos bibliotekininkė Egidija Baranauskienė – apie Pajiešmenių pučiamųjų orkestrą – „PAJIEŠMENIŲ PUČIAMŲJŲ ORKESTRAS „PAJIEŠMENIŲ BRASS“ – KAIMO ŠVIESUOLIAI“.
4. Gulbinėnų kaimo bibliotekos darbuotoja Rima Mačiukienė – apie generolą Kazį Ladigą – „ASMENYBĖS BRUOŽAS – PAREIGA TĖVYNEI. APIE GENEROLĄ KAZĮ LADIGĄ (1893-12-25 – 1941-12-19)“.
5. Ustukių kaimo bibliotekininkė Dalia Velžienė surinko atsiminimus – „PAPRASTŲ KAIMO MOKYTOJŲ GYVENIMAS IR DARBAI“.
6. Raubonių kaimo bibliotekininkė Liolita Baranauskienė parengė darbą „DANUTĖ KAUNECKIENĖ – PIRMOJI RAUBONIŲ KAIMO ŠVIESUOLĖ“.
7. Norgėlų kaimo bibliotekininkė Alma Katkevičienė – „ALOYZAS URBŠYS“.
8. Žadeikonių kaimo bibliotekininkė Valerija Šteimantienė – „MYKOLAS RAUCKIS“,
9. Jurgėnų kaimo bibliotekininkė Asta Salučkienė apie kunigą Alfonsą Lipniūną – „KUNIGĄ ALFONSA LIPNIŪNĄ PRISIMENANT“.
10. Pušaloto kaimo bibliotekos bibliotekininkė Vera Mašalienė – „KLEBONAS ALBINAS PIPIRAS“.

Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje metų pabaigoje sukauptas kraštotyros literatūros fondas – 12034 fizinių vienetų; 2015 m. gauta 62 fiz. vnt. Rankraštyne – 13316 fiz. vnt. rankraščių. SVB sistemoje kraštotyros literatūros – 17649 fiz. vnt., 2015m gauta 114 fiz. vnt.

2015 metais teiktos 2 paraiškos konkursams ir **įgyvendinti 2 projektai**: „**Mariaus Katiliškio atminimo kambario ekspozicijos Pasvalio viešojoje bibliotekoje atnaujinimas**“ ir „**Pasvalios“ e. gidas**“, kuriuos dalinai finansavo Lietuvos kultūros taryba.

Pasvalio krašto E. biblioteka „Pasvalia“

Toliau buvo kuriamas skaitmeninis „Pasvalios“ turinys. Skaitmeninami nauji dokumentai, aprašomi nekilnojamieji objektai, taisomos klaidos.

Suskaitmeninta 200 dokumentų. Rūpintasi „Pasvalios“ sklaida. Surengtos 3 edukacinės pamokos moksleiviams.

„Pasvalia“ pristatyta Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje vykusiuose mokymuose – konferencijoje „Skaitmeninto kultūros paveldo e. produktų kūrimas ir sklaida“. Pranešimą „Pasvalio krašto e. biblioteka „Pasvalia“: patirtis ir perspektyvos“ skaitė centro darbuotoja Lijana Markevičienė.

2015 metų „Pasvalios“ statistiniai duomenys:

Naudotojai – 6 593

Nauji naudotojai – 6417

Puslapių rodiniai – 106 819

Seansai – 9 959

Naudotojai iš 88 šalių.

Amžius

100 % visų seansų

18–24 27,50 proc.

25–34 33,50 proc.

35–44 15,50 proc.

45–54 12,50 proc.

55–64 5,50 proc.

5,50 proc 65 ir daugiau

Lytis

Moteris 45,85

Vyras 54,15

Ryšiai su kraštiečiais

Visu metus vyko susirašinėjimas su Kanadoje, Toronte gyvenančiu kraštiečiu, rašytoju, ilgamečiu „Tėviškės žiburių“ redaktoriumi Česlovu Senkevičiumi. Tartasi dėl jo knygos „Dvylika metų“, kurią išleido biblioteka, platinimo Lietuvoje. Knyga išdalinta visoms Lietuvos viešosioms bibliotekoms, kai kuriems muziejams, pavieniams asmenims. Suorganizuotas knygos pristatymas rajono kultūros darbuotojams. Planuotas naujos knygos leidimas. Tartasi ir dėl likusios archyvo dalies perdavimo bibliotekai.

Palaikyti ryšiai su prof. Mykolo Jankausko artimaisiais: sūnumi Rimvydu, marčia Marija Romualda, keletą kartų lankytasi jų namuose Kaune, peržiūrėtas profesoriaus archyvas, tartasi dėl jo viešinimo.

Nuolatiniai ryšiai siejo su Mariaus Katiliškio brolio Benedikto sūnaus Vytauto Vaitkaus žmona Romualda Vaitkiene. Lankytasi jos namuose, peržiūrėtas archyvas, dalis jo parsivežta į biblioteką, nuskenuoti rankraščiai, nuotraukos ir vėl sugrąžinti. Keliauta po Žagarę, Katiliškes.

Bibliotekos rankraštnas

Rankraštno fondus papildė tik kraštiečių dovanos. Prof. Mykolo Jankausko artimieji dovanojo jo rankraščių (70 dokumentų), knygų, periodinių spaudinių iš jo asmeninės bibliotekos (200).

Rašytojo Jono Mikelinsko sūnus bibliotekai padovanojo tėvo asmeninės bibliotekos knygas, rankraščių, laiškų, nuotraukų, kitų dokumentų (3000).

Akademiko Broniaus Grigelionio žmona Ona Grigelionienė bibliotekai dovanojo knygų iš asmeninės akademiko bibliotekos (76). Per metus rankraštnas pasipildė 3346 fiz. vnt. Viso rankraštnine – 13316 fiz. vnt.

Kraštotyros renginiai

Krašto kultūros dokumentavimo centras organizavo:

- Popietę „*Šiaurietiški atsivėrimai*: praeitis, dabartis, ateitis“. Dalyvavo buvę ir dabartiniai žurnalo leidėjai, kultūrininkai. Prisiminta penkiolikos metų žurnalo leidybinė kelionė, diskutuota dėl dabartinio leidinio turinio, brėžtos ateities gairės.

- Parodos „PRO MEMORIA“ atidarymą minint Kovo 11-osios 25-metį. Paroda skirta intelektualo, nepriklausomybės augintinio, profesionalaus žurnalisto tarptautininko, prisiekusio ateitininko, karininko, atsiliepusio į bičiulio Juozo Lukšos kvietimą grįžti į okupuotą Lietuvą padėti kovojantiems broliams Julijono Būtėno 100-osioms gimimo metinėms. Pro memoria. Atminimo raštas. Kad viskas, kas jame sudėta, nebūtų užmiršta. Anuomet Pro memoria's Lietuvos laisvės reikalais rašė Julioną Būtėną supusios aplinkumos žmonės. Rašė ir jis pats. Rašė nė nenujausdamas, kad savo gyvenimu, ištikimybe duotam žodžiui sukurs didžiąją laisvės PRO MEMORIA.

- Išvyką į Dovydų kaimą. Žurnalisto, partizano Julijono Būtėno 100-ųjų gimimo metinių paminėjimą Dovyduose.

- Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro išleisto atlaso „Šiaurės rytų Lietuvos partizanų sritis“ 1 dalies pristatymą. Dalyvavo atlaso sudarytojos Centro tyrimo departamento Istorinių tyrimų programų skyriaus vedėja Edita Jankauskienė, Memorialinio departamento vyriausioji programų specialistė Rūta Trimonienė ir vyriausioji viešųjų ryšių specialistė Vilma Juozevičiūtė.

Atlaso „Šiaurės rytų Lietuvos partizanų sritis“ 1 dalies pristatymas

- Atminimo valandą „Miškininkas Mykolas Jankauskas grįžta į tėviškę“, skirtą žymaus Lietuvos miškininko, vieno iš miškotvarkos mokslo kūrėjų, kraštiečio, profesoriaus Mykolo Jankausko 110-osioms gimimo metinėms. Prisiminimais dalijosi profesoriaus sūnus Rimvydas ir marti Marija Romualda, kiti artimieji, kalbėjo Deglėnų bendruomenės pirmininkė Vita Žvigaitienė, rajono miškininkai. Profesoriaus plačią mokslinę ir šviečiamąją veiklą priminė jo leidinių ir rankraščių paroda.

Atminimo valanda „Miškininkas M. Jankauskas grįžta į tėviškę“

- Knygos „Manikūnų krašto takais“ pristatymą. Dalyvavo knygos sudarytojos Upytės Antano Belazaro pagrindinės mokyklos istorijos mokytoja metodininkė Dalia Greviškienė, Manikūnų krašto bendruomenės pirmininkė Gitana Pučkienė, Manikūnų krašto bendruomenės tarybos narė Irena Ilgutienė, dailininkė Lolita Brazauskaitė-Putramentienė, knygos parengėja leidybai ir redaktorė, Komunikacijos centro „Kalba. Knyga. Kūryba“ vadovė Lionė Lapinskienė, Namišių seniūnijos seniūnas Kęstutis Valantonis. Senovines Manikūnų krašto dainas dainavo Marijona Načiūnienė,

Salomėja Genovaitė Pučkienė, Salomėja Pelegrimienė, Emilija Samulionienė, grojo muzikantas Egidijus Maslovas.

Knygos „Manikūnų krašto takais“ pristatymas

-Monografijos „Daujėnai“ pristatymą. 2015 metais leidykloje "Versmė" išleido monografiją "Daujėnai" - neįkainuojamą paminklą Daujėnams, skleidžiantį žinias apie kraštą ateinančioms kartoms. Tai Prano Kiznio dovana Pasvalio rajono skaitytojams. Nors pats verslininkas renginyje dalyvauti negalėjo, apie monografijos rengimą susirinkusiems pasakojo kiti šios knygos rengėjai ir rėmėjai: Daujėnų seniūnas Vladas Vitkauskas, buvęs Daujėnų seniūnas Stasys Mackevičius, muziejininkas Albinas Kazlauskas. Į pristatymą atėjęs Pasvalio dekanas Jonas Tamošiūnas vartydamas svarią 3 kg sveriančią monografiją pasvarstė apie simbolinę skaičiaus 3 reikšmę - Biblijoje jis išreiškia didžiausią šventumą. Išsamias monografijas Pasvalio rajone šiuo metu turi tik du miesteliai - Joniškėlis ir Daujėnai.

Kraštotyros renginiai kaimo bibliotekose.

Joniškėlio miesto bibliotekoje vyko renginys „**Siauruką prisimenant**“.

Nors jau dvidešimt metų siaurukas nebevažiuoja Šiaurės Lietuvos lygumomis, tai nereiškia, kad jis yra užmirštas. Kartu su Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazijos ir Joniškėlio miesto bendruomenės vykdyto projekto pristatymas visuomenei.

Projektu siekta įamžinti vieną unikaliausių ir saugotinų šalies inžinerinio ir kultūrinio paveldo objektų Šiaurės Lietuvoje – siaurąjį geležinkelį, į tiriamąją veiklą įtraukiant įvairaus amžiaus žmones: moksleivius, jaunimą, vidutinio amžiaus ir pagyvenusius bendruomenės narius, kraštiečius. Dailės mokytojos L. Razmienės iniciatyva buvo surengtas jaunųjų rajono dailininkų pleneras, kurio dalyviai savo darbuose įamžino siauruką. Gimnazistai aplankė ne vieną Joniškėlio krašto gyventoją, dirbusį geležinkelyje. Užrašė, nufilmavo jų prisiminimus. Surinkta medžiaga buvo pristatyta šventinio koncerto proga išleistame lankstinuke. Renginio dalyviai dalijosi prisiminimais apie siauruką, o iš Panevėžio

atvykęs Aukštaitijos siaurojo geležinkelio direktorius Gintaras Kerbedis tikino, kad viskas dar prieš akis ir traukinukas anksčiau ar vėliau vėl pajudės. Bibliotekoje surengta gimnazistų piešinių ir nuotraukų paroda „Siauruką prisimenant“.

Jurgėnų kaimo biblioteka kartu su bendruomene suorganizavo kaimo šventę Onines. Biblioteka kartu su bendruomene parašė projektą „Kaimas gyvas, kol gyvos tradicijos“, kurį finansavo Pasvalio rajono savivaldybė. Šis renginys buvo skirtas Jurgėnų, Pajstriečių ir Talkonių kaimų 430-ies metų jubiliejui paminėti. Buvo pagerbti šių kaimų vyriausi ir jauniausi gyventojai, kaimams atminti – pasodinti parke medeliai. Šventę vainikavo karieta atvykę iš praeito šimtmečio Kalno kaimo, Kašyrino dvaro ponai. Renginyje prisimintos kaimų istorijos, svarbiausi įvykiai, žymūs mūsų krašto žmonės. Kaimams atminti buvo išleistas lankstinukas, surengta senų nuotraukų paroda „Seną albumą atvertus“. Renginyje dalyvavo 230 dalyvių, kurių dauguma svečių ir kraštiečių suvažiavusių iš įvairių Lietuvos kampelių.

Kašyrino dvaro ponai

Trys kaimo bibliotekos šventė jubiliejus: Joniškėlio miesto biblioteka – 75-metį, Vaškų V. Zaborskaitės biblioteka – 75-metį ir Norgėlų kaimo biblioteka – 65-metį, kuriuos paminėjo gražiais renginiais.

Kraštotyros parodos

Krašto kultūros dokumentavimo centro darbuotojai surengė kraštotyros dokumentų parodas:

- Kraštietės poetės Anastazijos Kanoverskytės-Sučylienės jubiliejiniam 90-ajam gimtadieniui skirta paroda „Visus mus krikštijo Tėvynė“. Eksponuoti kūrybos rankraščiai, archyviniai dokumentai, laišrai, nuotraukos iš poetės bibliotekai dovanoto archyvo (200 dokumentų).
- „IN MEMORIAM Jonui Mikeliniskui.1922–2015“. Eksponuoti Centro fonduose saugomi spaudiniai, rankraščiai, fotografijos (30 dokumentų).

- „PRO MEMORIA“. Skirta žurnalisto, rezistento Julijono Būtėno 100-mečiui. Eksponuoti archyviniai dokumentai, spaudiniai, laiškai, fotografijos (144 dokumentai).

VI. METODINĖ VEIKLA

Sparti informacinių technologijų plėtotė įgalino keistis pačioms bibliotekoms ir bibliotekininkams. Pastarųjų metų metodinėje veikloje didelis dėmesys buvo skiriamas naujoms darbo formoms, bibliotekininkų žinių ir įgūdžių tobulinimui, bibliotekininko kūrybingumo, savarankiškumo, atsakomybės už savo darbą ugdymui. Bibliotekos veiklos kokybei lemiamą reikšmę turi darbuotojo išsimokslinimas, nuolatinis kvalifikacijos kėlimas, savišvieta, aktyvus dalyvavimas bendruomenės gyvenime.

Bibliotekoje kiekvieną savaitę vyksta skyrių vedėjų, o kartą per mėnesį – visų darbuotojų pasitarimai, kuriuose analizuojama struktūrinių padalinių ir bendroji bibliotekos veikla. Administracija, pagal kompetenciją, savo posėdžiuose nagrinėja bibliotekos veiklos klausimus, kai nebūtina kviesti visuotinio darbuotojų pasitarimo. Per ataskaitinius metus įvyko 42 darbuotojų pasitarimai ir metodinės dienos, 8 administracijos posėdžiai, 2 visuotiniai darbuotojų pasitarimai dėl viešosios bibliotekos struktūros pakeitimo.

Bibliotekos darbuotojai nuolat kelia profesinę kvalifikaciją. Tobulinas individualiai, dalyvauja specializuotuose renginiuose: konferencijose, teoriniuose bei praktiniuose seminaruose, kurias organizuoja Vilniaus universitetas, Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo, Panevėžio apskrities viešoji G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekos. Minėtų institucijų rengiamuose konferencijose, teoriniuose bei praktiniuose seminaruose, mokymuose bibliotekos darbuotojai nuolat kelia profesinę kvalifikaciją. Ataskaitiniais metais 50 darbuotojų kėlė profesinę kvalifikaciją. Kai kurie po keletą kartų.

2015 m. viešojoje bibliotekoje suorganizuotas 2 dienų seminaras „**Kūrybiškumas bibliotekininko darbe**“: 1 diena – „Partnerystė ir viešos kultūrinės provokacijos – konkurentabilios kultūros įstaigos sėkmės kelias“ ir Kūrybiškas požiūris į darbą bibliotekoje: Helsinkio bibliotekų patirtis“ (lektoriai A. Simėnas ir V. Mikelevičiūtė, Panevėžio apskr. G. Petkevičaitė-Bitės VB), „Prasminga veikla su mažaisiais skaitytojais“ (lektorė A. Bratkauskienė, Panevėžio m. VB); 2 diena – „Miriorama – kūrybinis skaitymo skatinimas“ (lektorė I. Mitunevičiūtė, Nacionalinė M. Mažvydo biblioteka; dailininkas Marius Jonutis ir Rimantas Driežis, Vilniaus „Lėlės“ teatro režisierius).

Rajono bibliotekininkai dalyvavo mokymuose Pasvalio viešojoje bibliotekoje, kuriuos vedė G. Petkevičaitė-Bitės VB darbuotojai. **Mokymų temos:** Duomenų bazės: Kas naujo?; „Prezentacija kitaip; Darbas su vaizdo medžiagos kūrimo programa Live Movie Maker; Išplėskite savo atmintį su Evernote ar Onenote; Darbas su nuotraukų redagavimo programa GIMP. Rajono bibliotekininkai lankėsi Latvijos nacionalinėje bibliotekoje Rygoje, Anykščių L. ir S. Didžiulių viešojoje bibliotekoje, mūsų bibliotekoje

viešėjo Skuodo rajono bibliotekininkai, kurie dalijosi darbo patirtimi. Direktorė D. Abazoriuvienė ir Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių centro vedėja A. Likienė susipažino su Slovėnijos bibliotekų: Liublianos, Grosuplje, Kranj, Rodovljicos, Koperio, Izolos gerąja patirtimi, direktorė sėmėsi patirties ir Ukrainos bibliotekose.

Aktyvinome bibliotekų veiklą, stiprinome ryšius su nevyriausybinėmis organizacijomis, mokyklomis, draugijomis, bendruomenėmis ir kitomis institucijomis. Konsultavome kaimo bibliotekininkus rašant projektus, dalyvaujant konkursuose.

2015 metais į rajono bibliotekas išvykta **32 kartus**, **vidutiniškai kiekviena kaimo biblioteka aplankyta – 2-3 kartus**. Išvykų metu buvo sprendžiamos problemos, susijusios su materialinės bazės pagerinimu, bibliotekų fondo perdavimu pasikeitus darbuotojams, persikraustymu į naujas patalpas. Kontroluotas kaimo bibliotekos darbas – kaip vedama apskaita, tvarkomi kiti bibliotekinės veiklos dokumentai. Gilintasi į kaimo bibliotekų darbo turinį, teikta įvairiapusė pagalba.

Skatindami darbuotojus nuolat kelti kvalifikaciją, tobulinti profesinį meistriškumą, įvertinti bibliotekininko profesinį pasirengimą ir profesinę patirtį – parengta bibliotekininkų atestavimo tvarka. 2015 m. atestavosi 2 darbuotojai. **Parengtos 3 metodinės rekomendacijos**: konkurso „Kaimo šviesuoliai“, personalinių jubiliejų datų kalendorius, Bibliotekininko dienos scenarijus.

2014 m. rajone pradėta švęsti *Kultūros diena*. Labiausiai pasižymėjusio 2015 m. bibliotekos darbuotojo apdovanojimą „Skrudė 2015“ gavo Krašto kultūros dokumentavimo centro vedėja Vitalija Kazilionytė, Padėkos raštas įteiktas ir ilgametei Mikoliškio kaimo bibliotekos darbuotojai Aldonai Danisevičienei.

Bibliotekininkų profesionalumui ugdyti komplektuojamas metodinės literatūros fondas. Per metus fondas papildytas 16 fiz. vnt. spaudinių ir sudaro 746 fiz. vnt. Biblioteka dalyvauja Nacionalinėje savanorystės programoje, yra akredituota ir įtraukta į duomenų bazę www.buk-savanoriu.lt

Nuo 2014 metų VB ir kaimo bibliotekose pildomas elektroninis bibliotekos dienoraštis.

Konkursai

Siekiant suaktyvinti kaimo bibliotekų darbuotojų kraštotyrinę veiklą, 2014 m. buvo paskelbtas konkursas „Kaimo šviesuoliai“, kurio tikslas per krašto kultūros savitumą ir jo pažinimą ugdyti gyventojų tautinę savimonę, rinkti informaciją apie iškilus savo kaimo žmones, vykdyti kraštotyros darbų sklaidą. 2014 m. konkursui darbus pateikė tik 8 kaimo bibliotekos. 2015 metais nutarta konkursą pratęsti ir savo darbus vertinimo komisijai pateikė dar 10 kaimo bibliotekų: Kiemėnų, Meškalaukio, Pajiesmenių, Gulbinėnų, Ustukių, Raubonių, Norgėlių, Žadeikonių, Jurgėnų, Pušaloto. Komisija geriausiai įvertino ir apdovanojo 3 bibliotekas: I vieta Kiemėnų kaimo biblioteka (vyriausioji bibliotekininkė Violeta Atkočiūnienė surinko medžiagą apie Saigūnę Maskoliūnaitę-Rožėnienę) – „MEILĖS IR PADĖKOS ŽENKLAI GIMTINĖS ŽMONĖMS“.

II vieta Meškalaukio kaimo biblioteka (bibliotekininkė Genė Rakauskienė – apie literatę Bronislavą Černiauskienę) „BRONISLAVA ČERNIAUSKIENĖ“.

III vieta Pajiešmenų kaimo biblioteka (vyresnioji bibliotekininkė Egidija Baranauskienė – apie Pajiešmenų pučiamųjų orkestrą) „PAJIEŠMENIŲ PUČIAMŲJŲ ORKESTRAS „PAJIEŠMENIŲ BRASS“ – KAIMO ŠVIESUOLIAI“. Padėkos raštais ir paskatinamaisiais pinigiais prizais apdovanotos visos, dalyvavusios konkurse bibliotekos.

Užsienio ryšiai

Biblioteka palaiko ryšius su Latvijos Respublikos Bauskės ir Iecavos, Rundalės ir su savo regiono (Biržų, Panevėžio, Pakruojų r.) bibliotekomis. Bibliotekininkai važiuoja vieni pas kitus dalijasi patirtimi, dalyvauja seminaruose, skaito pranešimus, kartu įgyvendina projektus. Biblioteka įvairioms veikloms yra sutelkusi per 50 partnerių. Užmezgti ryšiai su Marselio (Prancūzija) biblioteka, Slovėnijos, Ukrainos viešųjų bibliotekų asociacijomis.

Tvirti ryšiai biblioteką sieja su užsienyje gyvenančiais lietuviais: kraštiečiu rašytoju Česlovu Senkevičiumi (Kanada), Vileišių giminės palikuone Ritone Rudaitiene, prof. Algiu Mickūnu, Živile ir Žilvinu Ramašauskais, visuomenės veikėju Antanu Dundzila (JAV) ir kt.

Susirašinėjimo dėka bibliotekos Rankraštynas ir Dovanotų knygų fondas pasipildo laiškais, rankraščiais, fotonuotraukomis, įvairiais dokumentais ir knygomis.

VII. DALYVAVIMAS PROJEKTUOSE IR PROGRAMOSE

2015 m. buvo vykdomi 6 nauji ir 5 tęstiniai projektai. 2015 metų projektus dalinai finansavo Kultūros ministerija, Lietuvos Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos Kultūros taryba ir Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje, skyrusios 19731,9 eurų. Nauji projektai:

Projektas *Bibliotekos pažangai 2* „**Modernių jaunimo erdvių „Mono arba Stereo“ tinklo kūrimas**“

Tai socialinio pobūdžio projektas, skirtas Pasvalio rajono jaunimo problemoms spręsti.

Pagrindinis projekto tikslas: didinti Pasvalio krašto jaunimo laisvalaikio užimtumą ir neformaliojo ugdymo paslaugų prieinamumą siekiant skatinti jaunų žmonių motyvaciją, kūrybiškumą, pilietiškumą, savanorišką veiklą, verslumą, integravimąsi į darbo rinką.

Projekto tikslinė grupė ir tiesioginiai naudos gavėjai – Pasvalio, Joniškėlio miestų, Krinčino, Pumpėnų, Pušaloto, Saločių, Vaškų seniūnijų ir į juos atvykstantis jaunimas nuo 14 iki 29 metų amžiaus, bibliotekos ir partnerių darbuotojai, dirbantys su jaunimu.

Projektui įgyvendinti skirta **18 mėn.**

- 2015 m. viešojoje bibliotekoje atidaryta jaunimo erdvė „Mono arba Stereo“.

- Sukurtas interaktyvus jaunimo bendravimo tinklas Pasvalys-Joniškėlis-Pumpėnai-Krinčinas-Saločiai-Vaškai-Pušalotas.
- Suorganizuota įvairių renginių jaunimui: protmūšiai, edukacinės pamokos, teletiltai, diskusijos.
- Bibliotekos globėju tapo TV ir radijo laidų vedėjas, DJ Jonas Nainys.
- Sutelkta 84 savanorių komanda ir 7 partnerių grupė.
- Parengtos 8 mokymo programos.
- Darbuotojai kėlė kvalifikaciją įvairiuose mokymuose.
- Įdiegta nuotolinio mokymosi aplinka MOODLE.

Projektas „Mariaus Katiliškio atminimo kambario ekspozicijos Pasvalio viešojoje bibliotekoje atnaujinimas“

Projekto tikslas: atnaujinti Mariaus Katiliškio atminimo kambario ekspoziciją, panaudojant šiuolaikines technologijas, inovatyvius sprendimus ir pritaikant įvairių amžiaus grupių lankytojus. Pasitelkus profesionalų pagalbą, buvo išgryninta ekspozicijos atnaujinimo koncepcija. Išgryninant ekspozicijos koncepciją konsultuotasi su literatūrologais, muziejininkais, literatūros, istorijos mokytojais, UAB „Terra Media“ specialistais.

- Remiantis dalykiniais patarimais, pasiūlymais iš bibliotekos fondų atrinkti ekspozicijos kūrimui reikalingi dokumentai, susisteminti, skaitmenine forma pateikti ekspozicijos kūrėjams – UAB „Terra Media“ specialistams.
- Lietuvos archyvuose, muziejuose, didžiųjų bibliotekų rankraštynuose ieškota naujų Mariaus Katiliškio gyvenimą ir kūrybą liudijančių dokumentų. Pagal numatytą koncepciją suprojektuoti, pagaminti ir Mariaus Katiliškio atminimo kambaryje įrengti gyvenimo kelio, kūrybos, atminimo įamžinimo stendai. Jie buvo kuriami remiantis laiko juosta, pasaulio žemėlapiu. Inovatyviai atskleisti visi rašytojo gyvenimo laikotarpiai keliais jo asmenybei ir gyvenimui būdingais pjūviais: vietovė, šeima, gamta, kelionės, knygos, skaitymas, mokslai, gabumai, darbas, karas, draugų ratas, bendravimas, rašymas, inspiracijos, publikacijos, knygos, premijos. Toks kūrybinis sprendimas ne tik visapusiškai perteikia rašytojo gyvenimo kelią, bet patraukia naujais faktais ir dokumentais, kurių ankstesnėje ekspozicijoje nebuvo. Dalis eksponatų – knygų, rankraščių, fotografijų – pateikiama gyvai, galima juos vartyti, peržiūrėti, nagrinėti.
- Į visą ekspozicijos erdvę tinkamai įsikomponuoja M. Katiliškio rašomasis stalas, atgręžtas į Lietuvos laikotarpio pusę ir pypkių kolekcija.
- Projektas buvo pristatytas Pasvalio visuomenei: mokytojams, moksleiviams, kultūros darbuotojams, kitoms socialinėms grupėms.

Projektas „Pasvalios“ e. gidas

Projekto tikslas: įgyvendinti originalias, visuomenei patrauklias idėjas, novatoriškai taikant informacines technologijas, užtikrinti tolesnę profesionalią Pasvalio krašto e. bibliotekos „Pasvalia“ turinio sklaidą.

- Buvo sutelkti partneriai projekto įgyvendinimui. Dalykinę pagalbą kuriant e. gidą suteikė Pasvalio krašto muziejus, Pasvalio savivaldybės Švietimo ir sporto skyrius ir Pasvalio Petro Vileišio gimnazija. Buvo konsultuotasi rengiant Pasvalio krašto archeologijos, architektūros, istorijos, kultūros paminklų aprašymus bei kuriant mobiliųjų ekskursijų maršrutus po kultūros paveldo objektus.
- Sudaryta sutartis su UAB „DIZI“, kuri portale „Pasvalia“ sukūrė papildomą modulį – mobilių „Pasvalios“ e. gidą (<http://www.pasvalia.lt/gidas/>), skirtą nekilnojamiesiems paveldo objektams pažinti, skaitmeninto paveldo sklaidai.
- Remiantis „Pasvalioje“ paskelbta suskaitmeninta paveldo medžiaga parengti pasakojimai apie Pasvalio krašto archeologijos, architektūros, istorijos, kultūros paminklus lietuvių ir anglų kalbomis. Trisdešimties atrinktų kultūros paveldo objektų aprašai yra įgarsinti.
- Sukurti 5 mobilūs maršrutai po Pasvalio krašto kultūros paveldo objektus: „Laisvės kovos. Pasvalio krašto partizanų takais“, „Pasivaikščiokim po Pasvalį“, „Plaukiam ieškoti Pasvalio miesto ištakų: valčių žygis Mūšos upe“, „Krašto atminties keliais“, „Pamūšių lankytinos vietos“. Bendradarbiaujant su Pasvalio savivaldybės Švietimo ir sporto skyriumi suorganizuotos dvi kelionės sukurtais maršrutais su Pasvalio P. Vileišio gimnazijos mokiniais.
- Projekto įgyvendinimo metu apvažiuota 11 Pasvalio rajono seniūnijų; tikslas: suregistruoti, nufotografuoti krašto kultūros paveldo objektus, nustatyti jų koordinatas (navigacijos pagalba), kad kiekvienas objektas, naudojantis e. gido paslauga, turėtų tikslią savo vietą ir vartotojas gautų kuo tikslesnę lankytinos vietos informaciją. Kelionių metu surasta ir užfiksuota 300 naujų kultūros objektų.
- Projekto viešinimui išleistas lankstinukas „Pasvalios e. gidas“.

Projektas buvo pristatytas Pasvalio rajono mokytojams, moksleiviams, kultūros, rajono savivaldybės, seniūnijų darbuotojams, bendruomenių, kitų visuomeninių grupių atstovams.

Projektas „Literatūros dienos ir naktys 2015: ne tik rašytojai...“

Projekto tikslas: Skatinti skaitymą ir kūrybą tarp įvairaus amžiaus, išsilavinimo, socialinės padėties žmonių vietos ir regiono bendruomenėse kaip kritinio mąstymo, kūrybiškumo, turiningo

laisvalaikio, kalbos žodyno lavinimo, bendruomeniškumo, teigiamų emocijų bei kitų su skaitymu susijusių įgūdžių ugdymo formą, populiarinti lietuvių rašytojų kūrybą.

Įgyvendinant projektą, buvo organizuoti 5 renginiai:

- Žadeikių edukaciniame centre įvyko susitikimas: „Diena su Kake Make“, kurioje svečiavosi dailininkė ir rašytoja Lina Žutautė
- Žadeikių edukaciniame centre: Rytmečio skaitymas – žaidimas „Burtininko skrybėlė“, kurį vaikams atvežė „Labaiteatras“ kartu su aktore ir režisiere Agne Sunklodaite ir kompozitoriumi Devidu Gnedinu.
- Renginys Viešojoje bibliotekoje: Vilniaus Nacionalinio dramos teatro aktorės ir režisierės Birutės Mar parengti skaitymai „Žmogus tik meilėje gali laimingai gyventi“ su aktoriumi Aleksu Kazanavičiumi, fleita grojo vilnietė gimnazistė Marija Račkauskaitė.
- Literatūros–muzikos kompoziciją „Man užteko ilgesio...“ , dalyvavo aktorė Dalia Jankauskaitė, Kastytis Mikiška (birbynė) ir Andrius Kulikauskas (klavišiniai, vokalas).
- „Naktiniai skaitymai prie Pyvesos“ Diliauskuose, skirti Etnografinių regionų metams. Dalyvavo Klaipėdos krašto, Joniškio, Pakruojo, Kupiškio, Biržų, Panevėžio, Pasvalio rajonų poetai, bardų grupė „Vitražai“.

Projektas „Kino dienos Pasvalio krašte 2015: jaunieji kūrėjai“

Projekto tikslas: Populiarinti profesionalaus kino meno sritį, kaip vieną svarbiausių ir demokratiškiausių kūrybiškumo lavinimo priemonę; Didinti lietuviško vaidybinio kino sklaidą mažesniuose miestuose ir kaimo vietovėse; Plėsti kino meno, jo kūrimo pažinimą jaunimo tarpe, didinti jaunimo užimtumą.

Įgyvendinant projektą buvo organizuoti 2 renginiai:

- Susitikimas filmo „Santa“ kūrėjais: scenaristu ir režisieriumi Mariumi Ivaškevičiumi, aktore Sandra Daukšaitė ir jaunučiu aktoriumi Ovidijumi Petravičiumi. Pristatytas filmas.
- Pristatytas filmas „Ekskursantė“. Dalyvavo filmo režisierius Andrius Juzėnas, Aktoriai Sakalas Uždavins, pagrindinė vaidmens atlikėja Anastazija Marčenkaitė-Vasilionok.

Projektas „Europos dienos šventė „Kartu mes jėga“

Projekto tikslas – paminėti Europos dieną, informuoti Pasvalio krašto gyventojus apie vystomąją bendradarbiavimą, priminti jo naudą.

Įgyvendinant projektą suorganizuoti renginiai:

Renginiai vyko ne tik Pasvalyje bet ir Pasvalio M. Katiliškio viešosios bibliotekos padaliniuose, kaimų bibliotekose.

- **Suorganizuota informacinė akcija**, supažindinanti su ES vystomuoju bendradarbiavimu. Bibliotekoje veikė EUROinfocentras, kuriame lankytojai susipažino su informacija apie ES vystomąjį bendradarbiavimą: buvo pateikiama informacija apie tai, kas jau yra daroma ir kaip galima patiems prisidėti prie šios veiklos, dalijami lankstinukai bei informacinė medžiaga.
- **EUROakcija „Pradžiugink artimą ar draugą“**, skirta supažindinti su vystomojo bendradarbiavimo sąvoka. Akcijoje dalyvavo Pasvalio rajono mokyklų mokiniai, Pasvalio specialiosios mokyklos bendruomenė: vaikai su spec. poreikiais, socialinės rizikos šeimų vaikai, mokytojai, auklėtojai, Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centro „Viltis“ globotiniai, jaunieji rajono kaimų bibliotekų lankytojai.
- **Baigiamasis šventės renginys „Duok man savo ranką“** vyko Pasvalio M. Katiliškio viešojoje bibliotekoje. Renginio metu koncertavo Pasvalio jaunimo muzikos ir šokio kolektyvai, buvo dovanojamos savos ar per EUROakciją sukurtos šypsenos vienas kitam. Smagios viktorinos dalyviai patikrino savo žinias apie Europos Sąjungą bei laimėjo įvairių prizų.

Tęstiniai projektai:

2015 metais toliau buvo tęsiamos 2012 m. tarptautinės organizacijos EIFL paremto projekto „Libr-A: Į pagalbą Pasvalio ūkininkams“ veiklos: teikiamos spausdinimo ir maketavimo paslaugos, toliau pildyta Pasvalio krašto žemdirbiams skirta interneto svetainė <http://www.pasvaliodirva.lt>.

2015 metais buvo tęsiamos 2014 m. baigto įgyvendinti projekto „Tarpvalstybinio verslui palankių bibliotekų tinklo kūrimas“ veiklos. Įkurtame verslo informacijos centre, teikiamos paslaugos verslininkams:

- Leidiniai verslui.
- E. paslaugos interneto svetainėje <http://verslui.pasvalys.lt>.
- Vieno langelio paslaugos: bendra prieiga prie visų bibliotekos teikiamų paslaugų – elektroninių, verslo informacijos, viešosios interneto prieigos, biuro paslaugų.
- Erdvė verslininkams reklamuoti savo produkciją ir diskutuoti jiems aktualiais klausimais.
- Patalpos renginiams ir susitikimams (10 darbo vietų mokymų klasė, konferencijų salė), kuriuose galima rengti verslumą skatinančius renginius ir/ar mokymus.

Buvo tęsiamos projekto „Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka – skaitmeninės kompetencijos centras“ veiklos. Organizuojami mokymai pagal projekte sukurtas edukacines programas, administruojama ir pildoma interneto svetainė <http://edukacija.psvb.lt/>, skirta vaikams

ir jaunimui talpinti sukurtą skaitmeninį turinį bei skaitmeniniu ugdymu užsiimantiems darbuotojams dalintis savo žiniomis ir patirtimi.

Tęstinis projektas „Šiaurės verdenės“

Pasvalio biblioteka yra žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ visuomeninės redakcijos partnerė, rašo ir padeda įgyvendinti projektą „Šiaurės verdenės“. Projektą kasmet dalinai finansuoja Spaudos radijo ir televizijos rėmimo fondas 2015 m. fondas skyrė 8 tūkst. eurų, Pasvalio rajono savivaldybė – 1738 eurus.

Projekto dėka buvo išleisti du Pasvalio krašto istorijos ir kultūros žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ numeriai.

E. bibliotekos „Pasvalia“ kūrimas

Toliau buvo kuriamas skaitmeninis „Pasvalios“ turinys. Skaitmeninami nauji dokumentai, aprašomi nekilnojamieji objektai, suskaitmeninta 200 dokumentų. Vykdoma „Pasvalios“ sklaida. Surengtos 3 edukacinės pamokos moksleiviams. „Pasvalia“ pristatyta Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje vykusiuose mokymuose – konferencijoje „Skaitmeninto kultūros paveldo e. produktų kūrimas ir sklaida“, pranešimą „Pasvalio krašto e. biblioteka „Pasvalia“: patirtis ir perspektyvos“ skaitė centro darbuotoja Lijana Markevičienė.

VIII. PERSONALAS

Darbuotojų skaičius

	Darbuotojų skaičius		t. sk. profesionalūs bibliotekininkai	
	2014	2015	2014	2015
Viešojoje bibliotekoje	33	30	21	20
Joniškėlio miesto bibliotekoje	2	2	2	2
Kaimo bibliotekose	27	30	27	31
Iš viso SVB	62	62	50	53

M. Katiliškio viešojoje bibliotekoje dirba 5 kvalifikuoti specialistai ir 5 techniniai darbuotojai.

	Bibliotekininkai, dirbantys visą darbo laiką		Bibliotekininkai, dirbantys ne visą darbo laiką	
	2014	2015	2014	2015
Viešojoje bibliotekoje	19	18	2	2
Joniškėlio miesto bibliotekoje	2	2	0	0
Kaimo bibliotekose	5	5	22	26
Iš viso SVB	26	25	24	28

Profesionalūs bibliotekininkai, dirbantys ne visą darbo laiką sudaro 48,0 proc., (2013 m. – 52,8 proc.) Viešojoje bibliotekoje ne visą darbo laiką dirba 2 darbuotojai (dokumentų

komplektavimo skyriuje ir mobiliojoje bibliotekoje), kaimo bibliotekose – 26. Trims kaimo bibliotekininkams yra sudarytos sąlygos dirbti dviejose bibliotekose. Du dirba po 0,25 etato vienoje ir po 0,75 etato kitoje bibliotekose, vienas turi po pusę etato dviejose bibliotekose. Penkiose kaimo bibliotekose dirba pilnu etatu.

Kiekvienų metų pradžioje, pagal patvirtintus „Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos padalinių etatų nustatymo normatyvus“, peržiūrimi kaimo bibliotekų darbuotojų darbo krūviai ir nustatomi etatai. Kriterijai: konkrečios aptarnaujamos teritorijos gyventojų skaičius, vartotojų, lankytojų bei išduotiems rodikliai, renginių skaičius. Peržiūrėjus bibliotekos veiklos rodiklius pagal normatyvus, 2015 m. 1 kaimo bibliotekoje (Meškalaudio), sumažėjus rodikliams, darbo krūvis sumažintas (0,25) iki 0,75 etato. Kai kuriose bibliotekose rodikliai stabilūs, kitose – mažėja, bet ne tiek, kad reikėtų mažinti krūvius.

Profesionalių bibliotekininkų išsimokslinimas

	Aukštasis		Aukštesnysis		Kitas	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Viešojoje bibliotekoje	10	10	8	8	3	2
Joniškėlio miesto bibliotekoje	0	0	2	2	0	0
Kaimo bibliotekose	9	11	17	19	1	1
Iš viso SVB	19	21	27	29	4	3

2015 metais Šiaulių valstybinėje kolegijoje, Bibliotekos informacijos išteklių studijas tęsia Pumpėnų kaimo bibliotekos vyresnioji bibliotekininkė.

Darbuotojų kaita

2015 metais iš darbo išėjo Pumpėnų ir Kriklinių (ta pati darbuotoja dirbo abiejose bibliotekose), Diliauskų (senatvės pensija) kaimo bibliotekos darbuotojos, direktorės pavaduotoja (senatvės pensija). Į Pumpėnų kaimo biblioteką priimta 0,25 etato mokyklos bibliotekininkė Virginija Čeponienė, į Kriklinių – 0,5 etato Lina Lazdynienė ir į Diliauskų – 0,5 etato Vaiva Samulėnienė.

Iš viso SVB dirba 4 pensinio amžiaus darbuotojai, 1 VB, 3 – kaimo bibliotekose.

Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai

Vartotojų skaičius vidutiniškai vienam bibliotekininkui tenka – 140 (2014 m. – 149; 2013 m. – 148).

Lankytojų skaičius vienam bibliotekininkui tenka – 3905 (2014 m. – 4237; 2013 m. – 4311).

Išduotų dokumentų vienam bibliotekininkui tenka – 5333 (2014 m. – 5854; 2013 m. – 5673).

IX. MATERIALINĖ BAZĖ

Patalpų būklė

Bendradarbiaujant su seniūnijomis, bendruomenėmis, palaikant rajono savivaldybei per 2015 metus į naujas suremontuotas patalpas perkeltos Pajiešmenių, Ustukių, Valakėlių, Kiemėnų kaimo

bibliotekos. Rinkūnų, Pušaloto kaimo ir Joniškėlio miesto bibliotekose atliktas dalinis remontas. Viešojoje bibliotekoje suremontuotos skaityklos patalpos ir įkurta jaunimo erdvė „Mono arba Stereo“, atliktas Mariaus Katiliškio atminimo kambario remontas ir įrengta ekspozicija. Rajone liko 2 kaimo bibliotekos (Nairių ir Mikoliškio), kuriose ir skaitytojams, ir darbuotojams nėra jauku, jos šildomos elektriniais šildytuvais.

Daugelyje bibliotekų inventorių susidėvėjęs ir morališkai pasenęs. Nauji baldai ir nauja įranga nupirkti jaunimo erdvei „Mono arba Stereo“.

Bendras bibliotekų patalpų plotas

Bendras bibliotekų patalpų plotas yra 3773 m², naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti – 3221m².

Viso fondo lentynų metrų skaičius 6533, atviro fondo lentynų metrų skaičius – 5886; 647 m. lentynų yra uždaroje skaitytojų aptarnavimo skyriaus fondo dalyje, buvusioje saugykloje. Uždaroje patalpoje yra ir bibliotekos Rankraštynas.

Techninis aprūpinimas

	Kompiuterių skaičius			Dauginimo priemonių skaičius		
	Iš viso	Vartotojams	Darbuotojams	Iš viso	Vartotojams	Darbuotojams
Viešojoje bibliotekoje	58	24	34	20	7	13
Joniškėlio miesto bibliotekoje	12	10	2	6	6	0
Kaimo bibliotekose	148	116	32	36	36	0
Iš viso sistemoje	218	150	68	62	49	13

Telefonai

Viešojoje bibliotekoje yra 5 (su atskirais numeriais, bei 2 sublokuoti) fiksuoto ryšio ir 3 mobilaus ryšio telefonai. Fiksuoto ryšio telefonai yra Joniškėlio miesto ir 11 kaimo bibliotekų.

Transportas

Biblioteka turi lengvąjį automobilį Renault Espace ir autobusą VOLVO, kuriame įrengta mobilioji biblioteka.

X. FINANSAVIMAS

Gauta lėšų

2015 m. viešosios bibliotekos biudžetą sudarė:

savivaldybės – 423544

valstybės – 55240

už mokamas paslaugas – 1047

juridinių ir fizinių asmenų parama – 701

iš programų, projektų – 29214

Išlaidos

Darbo užmokesčiui – 292169

Dokumentų įsigijimui – 24819 Iš jų:

knygoms – 17678

periodikai – 6994

elektroniniams ir kt. dokumentams – 147

Automatizacijai, kompiuterinei programinei įrangai – 17861

Kitos bibliotekos išlaidos (įmokos SODRAI, komunalinės paslaugos, ryšiai, smulkus patalpų remontas ir kt.) sudarė 155500.

X. IŠVADOS

Pasiekimai

- Išliko stabilus bibliotekų tinklas. Rajone veikia 32 viešosios bibliotekos padaliniai. Atokių kaimų gyventojus aptarnauja mobili biblioteka.
- Bibliotekų paslaugomis naudojasi 28,2 proc. gyventojų. 2015 m. bibliotekose užsiregistravo 7421 vartotojas. 206953 lankytojams išduota 282676 egz. dokumentų.
- Rajone organizuoti 902 renginiai, iš jų 386 dokumentų parodos. Renginiuose apsilankė 37811 lankytojų.
- Rajono bibliotekos pakankamai aprūpintos naujomis informacinėmis technologijomis ir šiuo metu atitinka sparčiai augančius vartotojų poreikius. Rajono bibliotekose yra 150 kompiuterizuotų darbo vietų vartotojams ir 68 – darbuotojams.
- 2015 m. buvo vykdomi penki testiniai ir sėkmingai įgyvendinti 6 nauji projektai. Įgyvendinti projektai ženkliai pagerino vartotojų naudojimosi bibliotekos paslaugomis galimybes, o dabar įgyvendinamas projektas *Bibliotekos pažangai2* sudaro puikias sąlygas jaunimui naudotis šiuolaikinėmis IRT, mokytis verslumo, integravimosi į darbo rinką, finansų valdymo, kūrybiškumo, kokybiško laisvalaikio praleidimo ir padeda spręsti jaunimo užimtumo problemas.
- Vyksta gyventojų kompiuterinio raštingumo, anglų kalbos mokymai, edukaciniai užsiėmimai.
- Tęsiamas virtualios Pasvalio krašto kultūros paveldo informacijos sistemos www.pasvalia.lt kūrimas. Per 2015 m. e. bibliotekoje apsilankė 6593 vartotojų iš 88 šalių.
- Sudaromos sąlygos darbuotojų kvalifikacijos kėlimui ir profesionalumui ugdyti. 2015 m. kvalifikaciją kėlė 50 bibliotekos specialistų.
- Biblioteka glaudžiai bendradarbiauja su rajono įvairiomis kultūros, švietimo institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis. Vykdam projektus, bibliotekos veikloje dalyvauja per 50 partnerių.

Problemos

- Mažėjant gyventojų skaičiui rajone, neišvengiamai mažėja registruotų vartotojų skaičius.
- Nepakankamas finansavimas fondų komplektavimui, vis kylančios knygų kainos ir lėšų trūkumas periodikai veda prie vis labiau ryškėjančio fondų nuvertėjimo.
- Sparčiai besivystant informacinėms technologijoms, esama kompiuterinė technika sensta, reikalingas – atnaujinimas.
- 83,8 proc. kaimo bibliotekų dirba nepilnu etatu. Tai apsunkina informacijos prieinamumą.
- Viešoji biblioteka ir daugelis jos padalinių nepritaikyti žmonėms turintiems judėjimo negalią. Baigta dalies VB patalpų renovacija, neužtikrina patogios žmonių su negalia prieigos.
- 2 kaimo bibliotekoms reikalingas kapitalinis remontas.
- Dėl dažnų prastovų mobilioji biblioteka dirbo neefektyviai.
- Išlieka socialinė įtampa dėl nepakankamo bibliotekos darbuotojų darbo apmokėjimo ir jaunų specialistų trūkumo.

Inovacijų, metodikos ir
informacijos išteklių centro vedėja

Audronė Likienė